

DRAUGAS

PERIODICALS
July 28,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS - FRIDAY, LIEPOS - JULY 28, 2000

*****MIXED ADC 606
S173 P5 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07/27/00

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr. 146
Kaina 50 c.

Valstybės vadovas paskelbė „veto“ dar trims įstatymams

Vilnius, liepos 27 d. (Elta) — Prieš išvykdamas vizito į JAV, ketvirtadienį prezidentas Valdas Adamkus sustabdė tris Seimo priimtus įstatymus — Visuomenės informavimo įstatymą, Valstybės tarnybos įstatymą bei Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymą.

Šie teisės aktai su prezidento pasiūlymais parlamentarams grąžinami svarstyti pakartotinai.

V. Adamkus sako, kad pirmajame įstatyme abejonių kelia naujos, iš valstybės biudžeto finansuojamos Visuomenės informavimo kontrolės įstaigos tikslingumas bei pagrįstumas. Jis nemano, kad tokia institucija yra reikalinga.

Be to, V. Adamkaus nuomone, apie viešame visuomenės gyvenime dalyvaujan-

čių ir svarbius sprendimus priimančių asmenų privatumą turi būti žinoma daugiau. Dėl šios priežasties neturi būti užkertamas kelias sužinoti tokią informaciją.

Prezidentas atkreipia Seimo narių dėmesį, kad įstatyme yra nelogiškių teiginių ir vienas kitam prieštaraujančių straipsnių.

Lietuvos vadovas „vetavo“ Valstybės tarnybos bei Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymus, kuriais įtvirtinama nuostata sumažinti algas policijos pareigūnams, nenorėdamas atštrinti teisėtą ir teisėsaugos institucijų finansinės situacijos. Jo nuomone, tai galėtų išderinti šių institucijų darbą.

Prezidento argumentus parlamentarami išnagrinės ir apsispręs dėl pritarimo arba nepritrimo jiems.

Konservatoriai abejoja prezidento sprendimais

Vilnius, liepos 27 d. (Elta) — Tėvynės sąjungos frakcijos vadovybė rimtai abejoja didele dalimi prezidento pateiktų Visuomenės informavimo įstatymo pataisų ir bugštųjų, kad atidedant Valstybės tarnybos įstatymo galiojimą, atlyginimų srityje nebūs tvarkos.

Didelių abejonių Tėvynės sąjungos frakcijos vadovybei sukėlė prezidento siūlymas Visuomenės informavimo įstatyme grįžti prie senosios nuostatos dėl informacijos šaltinio neatskleidžiant.

Kaip rašoma frakcijos pareiškime, paskutinis pavyzdys — Kieso pagrobimo byla — rodo, kad problema yra labai svarbi. Kažkas nežinomas atskleidė spaudai operatyvinę informaciją, kuria perspėjo įtariamus nusikaltėlius. Prezidento „veto“ šiuo klausimu atmeta galimybę spręsti šią problemą, teigia frakcijos vadovybė. Jis nuomone, Seimo priimtas įstatymas būtų pagerinęs žiniasklaidos reguliavimo sistemą, nes iki šiol ji veikė labai silpnai.

„Senoji žiniasklaidos ir leidėjų etikos komisija (savireguliacijos sistemos dalis) būtų likusi, o visuomenės interesams šiame procese turėjo atstovauti Visuomenės informavimo kontrolės įstaiga, sudaryta iš visuomenės atstovų. Jokia valdžia jos formavimui nebūtų turėjusi įtakos. Prezidentas siūlo, kad žiniasklaidos reguliavimu rūpintųsi Seimo paskirti asmuo. Tiesą, ji šio Seimo žurnalistas ir leidėjų etikos komisija, kurioje trys ketvirtadalius sudaro žurnalistas ir leidėjų organizacijų atstovai. Vadinasi, visuomenė, kuri yra labai svarbus informavimo proceso dalyvis, yra visiškai eliminuojama“, rašoma frakcijos pranešime.

Keistas, konservatorių frakcijos vadovybės požiūris, ir prezidento siūlymas į žurnalistų savireguliacijos struktūrą įtraukti Psichiatrijos draugiją ar Vyskupų Konferenciją. Pagal Seimo siūlymą, šios visuomeninės organizacijos turėjo įdalyvauti sudarant visuomenės informavimo kontrolės įstaigą. „Tai, kad į žurnalistų organizacijų sąrašą įtraukiama Psichiatri-

jos draugija, sukelia labai keistų asociacijų“, rašoma pranešime.

Jame taip pat pabrėžiama, kad, siūlydamas atidėti Valstybės tarnybos įstatymą, prezidentas nubraukė konservatorių siekį atitaisyti Gedimino Vagnoriaus klaidas, iškraipant teisingumą valstybės tarnautojų atlyginimuose. Frakcijos vadovybė mano, kad atidėjus šio įstatymo galiojimą, liktų ta pati sumažinti, tie patys didžiuliai teisėjų, prokurorų atlyginimai. Be to, pasak pranešimo, prezidentas palieka galimybę mokėti itin mažus, 500 Lt atlyginimus pastraipsiams policininkams, tuo tarpu, kai Seimas priimtu įstatymu siekė pakelti juos dvigubai — ne mažiau kaip 1.000 Lt.

„TS (LK) frakcija visada džiaugiasi, kai grąžinami svarstymui įstatymai yra pagerinami, tačiau šį kartą prezidento pateikti pasiūlymai sukelia daug dilemų“, rašoma vadovybės pareiškime.

Krikščionių demokratų sąjunga į rinkimus eis savarankiškai

Vilnius, liepos 27 d. (Elta) — Krikščionių demokratų sąjungos pirmininkas, Seimo narys Kazys Bobelis dar neatmeta galimybės sudaryti rinkimų koalicijos su Valstiečių partija. Jo teigimu, nepaisant nesutarimų su Valstiečių partijos vadovybe, dėl kandidatūrų kelimo lieka 50 procentų tikimybė, kad Krikščionių demokratų sąjunga, kaip ir savivaldybų rinkimuose, sudarys koaliciją.

„Valstiečių partijos suvaziavimas įpareigojo savo vadovybę dar su mumis tartis ir visiškai apsispręsti dėl koalicijos rugpjūčio pradžioje“, sakė sąjungos vadovas. Jis apgailestavo, kad Valstiečių partijos vadovybė sulaužė buvusį susitarimą sudaryti bendrą rinkimų sąrašą susitarimo pagrindais ir pasiūlė Krikščionių demokratų sąjungai kitokias proporcijas — valstiečiai keliasavo 7 kandidatus, o krikščionys demokratams — 3.

„Nekorektiškas pasiūlymas buvo mums netikėtas, ir mes jiems patarėme, kad eiti į rinkimus ir apsispręsti. Jeigu apsisprės, tai galėsime kalbėtis,

Vasara, į gatves išvažiuojant daugiau automobilių, padidės Lietuvos kelių praejo blogėti. Jau birželį automobilių nelaimėse žuvo 68 žmonės, net 11 daugiau, nei pernai. Statistiku duomenimis, per pusmetį valstybėje įvyko net 2,603 eismo nelaimės, kurios žuvo 251 žmogus, 3,158 — buvo sužaloti. Todėl liepos 26 dieną Lietuvos keliuose prasidėjo saugaus eismo renginys „Vasara keliuose saugia“, kuris tęsis iki rugpjūčio 4 dienos.

Nuotr.: Šviesrodžių nekontroliuojamose sankryžose ir pavojingose vietose pradėjo budėti kelių eismo pareigūnai. Gediminas Žilinskas (Elta) nuotr.

Prezidentūra raginama surengti diskusiją apie užsienio politiką

Vilnius, liepos 27 d. (BNS) — Lietuvos liberalų sąjungos narys Alvydas Medalinskas ragina dar šią vasarą politiką ir diplomatus sėsti prie stalo ir sutarti dėl Lietuvos užsienio politikos strategijos, o po rinkimų nedelsiant paskirti asmenį, atsakingą už Lietuvos derybas dėl narystės NATO.

Spaubdos konferencijoje A. Medalinskas teigė, kad Lietuva neturėtų gyventi atostogų nuotaikomis, nes „ateinantys 2 mėnesiai bus labai karšti, o užsienio politikos klausimų sprendimas — stipriai apsunkintas“.

Pasak jo, ne kartą vykusios diskusijos užsienio politikos klausimais parodė, kad Užsienio reikalų ministerijos vadovybei „trūksta vizijos ir aiškumo, kaip turėtų būti įgyvendinami konkretūs žingsniai NATO narystės siekimo linkme“. Šiandien Lietuvoje tinkamai sutvarkytas pasirengimas narystei Europos Sąjungoje, o pasirengimas NATO atžvilgiu yra daugiau

o jei ne, tegul eina į rinkimus vieni“, sakė K. Bobelis. Jis kritiškai vertino Valstiečių partijos rinkimų sąrašą. Jame, anot K. Bobelio, nėra nė vieno, išskyrus partijos pirmininką R. Karbauskį, žinomo žmogaus. Gerbiamas jų profesinės savybės, K. Bobelis abejoja gebėjimu apginti kaimo žmonių interesus Seime.

Pasak K. Bobelio, Krikščionių demokratų sąjunga jau sudarė pirmą rinkimų sąrašą, kuriame yra apie 75-80 žmonių. Jame, be partijos vado K. Bobelio, yra Viktoras Petkus, Virgilijus Noreika, profesoriai Saulius Razma, Augustas Pronckus, Medardas Čobotas, Dainius Kepenis ir kiti žinomų veikėjai. Krikščionių demokratų sąjunga taip pat ketina kelti savo kandidatų 40-tyje vienmandčių apygardų.

• Ūkio ministras Valentinas Milaknis tvirtina, kad elektros ūkio pertvarka mėginama sužlugdyti. Pasak jo, to siekia kai kurios opozicinės partijos, vykdydamos jų rinkimų kampaniją finansuojančių jėgų užsakymus. (Elta)

politinių deklaracijų ir atskirų ministerijų darbo pasireiškimas“, kalbėjo liberalas, piktindamas, kad Lietuvoje nėra tinkamos struktūros, kuri aiškiai vadovautų šiam darbui.

A. Medalinskas pasiūlė prezidentūrai imtis derinti atskirų ministerijų veiklą, nukreiptą NATO atžvilgiu ir surengti „labai rimtą“ diskusiją, dalyvaujant politikams, diplomatomas, Klauso apsaugos ministerijos žmonėms. Jo manymu, tokia diskusija galėtų būti surengta dar šią vasarą, o jos metu turėtų būti pateikta aiški valstybės užsienio politikos strategija.

Is Lietuvos „šnipų“ atimtuose diskuose — bevertės programos

Vilnius, liepos 27 d. (BNS) — Valstybės saugumo departamento (VSD) pareigūnai kol kas nerado valstybės paslapties įrašų kompiuteriuose, kuriuos paėmė iš vilniečio kompiuterio specialiojo Pavojaus Ilijo Lietuvos ir Lenkijos pasiuntys.

Ketvirtadienį dienraštis „Respublika“ rašo, kad informacija diskeliuose dar tebesifruojama.

• Lygtinai nuo bausmės atleistas Seimo narys Audrius Butkevičius teigia, kad teistumas jam netrukdė dalyvauti artėjančiuose rinkimuose ir žada varžytis su premjeru Andriumi Kubiliumi, tikina „Lietuvos žinios“. Tuo tarpu prezidentūros Malonės grupės vyriausioji konsultantė Adelė Ikanavičienė teigia, kad Seimo narys, kėlėme praėjus 2.5 metų iš jam skirtą 5.5, vis dar laikoma nebaigusi atlikti bausmės, todėl rinkimuose dalyvauti negali. Pasak konsultantės, apsvaigęs A. Butkevičius prašė, prezidentas suteikė jam malonę, ir Seimo narys buvo paleistas lygtinai, bet antro prašymo — visiškai atleisti jį nuo bausmės — parlamentaras nepateikė. A. Butkevičius tvirtina turįs teisę dalyvauti rinkimuose, nes, jo nuomone, „nuosprendis buvo neteisėtas“. Jis kreipėsi į teismą Strasbūre ir jo sprendimo tikisi sulaukti iki rinkimų pradžios, taip pat pateikė pareiškimą Vyriausiajam rinkimų komisijai, klausdamas, ar gali dalyvauti rinkimuose. Seimūnas, nelaukdamas atitinkamų sprendimų, teigia jau turįs varžovą. „Man labai patinka balotiruotis ten, kur A. Kubilius“, sakė jis. (Elta)

nymu, tokia diskusija galėtų būti surengta dar šią vasarą, o jos metu turėtų būti pateikta aiški valstybės užsienio politikos strategija.

Be to, jis mano, kad Lietuva turi suaktyvinti diplomatinį darbą ne tik Vašingtone, bet ir Europos valstybių sostinėse. A. Medalinskas „viena didžiausių“ Lietuvos užsienio politikos klaidų, laiko tai, kad siekdamas narystės NATO, Lietuva didžiausią dėmesį skiria ambasada Vašingtone. Tačiau, jo nuomone, ši darba reikią suaktyvinti ir Londone, Berlyne, Paryžiuje bei kitose Europos sostinėse.

A. Medalinskas taip pat sakė pasigendąs asmenis, kurie vadovauja Lietuvos pasirengimui narystei NATO. Jis priminė, kad Estijos užsienio reikalų viceministras jau paskirtas šio politinio darbo vadovu.

„Mes manome, jog Lietuvos institucijose turėtų atsirasti žmogus, atsakingas už užsienio politikos koordinavimą, siekiant narystės NATO“, teigė jis. Anot liberalo, šias pareigas galėtų užimti patyręs diplomatas, esantis Lietuvoje ar užsienyje.

Šį pavasarį prezidentas Valdas Adamkus pasiūlė UR ministrui Algirdui Saudargui paskirti pareigūną saugumą už Lietuvos integraciją į NATO. Tačiau A. Saudargui atsisakius tai padaryti, nutartą „misterį NATO“ skirti po spalį įvyksiančių Seimo rinkimų ir naujos vyriausybės sudarymo.

ma, tad pareigūnai nesirijo spėlioti, kas dar gali būti aptikta. „Paimtuose diskuose rasta įvairių programų. Pavyzdžiui, tokių, kuriomis galima „atristi“ mobiliuosius telefonus. Ten yra įvairių kitų programų, bet ko nors rimta neradome“, sakė VSD darbuotojai.

Toliau tiriama ir anksčiau iš P. Ilijo apžiūrai paimtas kompiuteris.

P. Ilijnas išgarsėjo po to, kai Rusija paskelbė sulaukusi jį kaip Lietuvos ir JAV šnipą, mėginusį įsilaukti į Rusijos federalinės saugumo tarnybos kompiuterinius tinklus.

Šią savaitę P. Ilijnas kreipėsi į Generalinę prokuratūrą, pareiškdamas, jog jį terorizuoja VSD pareigūnai, o antradienį skubiai išvyko į Lenkiją. Prieš išvykdamas, jis pasigyrė turįs diskus su Lietuvos žvalgybos veikla Rusijoje įrodančia informacija. Pasiuntys su Lenkija šiuos diskus muitininkai atėmė ir perdavė VSD.

Saugumo pareigūnai neatmeta prielaidos, jog P. Ilijnas ketina prašyti politinio prieglobsčio kurioje nors Vakarų valstybėje, prisistatydamas kaip Lietuvos ir Rusijos specialiojo tarnybos persekiojamas žmogus.

• Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos (URM) Valstybinio ir diplomatinio protokolų tarnyba pranešė, kad Rusijos prezidentui suteiktas leidimas skristi virš Lietuvos. Sekmadienį lėktuvu „IL 96“ Vladimir Putin skris į Karaliaučius, kur dalyvaus Karaliaučiaus jūrų paradije Baltijske. Paradas skirtas Rusijos Federacijos Karinio jūrų laivyno

Įtariamasis mažeikiškių pagrobimu paliekamas už grotų

Vilnius, liepos 26 d. (Elta) — Vilniaus apygardos teismas trečiadienį atmetė suimtojo Algimanto Vertelkos skundą dėl jam paskirto kardomojo kalinimo.

39 metų A. Vertelka įtariamasis prievartavęs buvusio „Mažeikių naftos“ vadovo Gedimino Kiesaus ir jo sūnaus Valdo Kiesaus turtą.

Vilniaus apygardos prokuratūros duomenimis, šių metų liepos 7 dieną iš G. Kiesaus sąskaitų Rygos bankuose pasisavinta 25,000 JAV dolerių, o liepos 9 dieną, pasinaudojant V. Kiesaus kreditine kortele, papildomos sumos pasisavintos iš sąskaitų Varšuvos banke.

Prokuroro Juliano Reksnio teigimu, faktiniai duomenys leidžia spėti, kad A. Vertelka padarė ne tik šį, bet ir daugiau sunkių nusikaltimų.

A. Vertelka sulaikytas liepos 21 dieną Vilniaus vyriausiosios policijos komisariato, į kurį pareigūnų lydimas atvyko iš Nidos.

Pasak Vilniaus apygardos teismo teisėjo Stasio Lemežio nutarties, liepos 23 d. miesto I apylinkės teismas pagrįstai leido suimti A. Vertelką: sukaupia tyrimo medžiaga leidžia manyti, kad įtariamasis gali slėptis nuo tardymo ir teismo bei trukdyti nustatyti tiesą.

Iš Vilniaus tardymo izoliatoriaus į teismo salę atgabentas A. Vertelka tikino nepadaręs inkriminuojamo nusikaltimo, nors su G. Kiesumi esąs pažįstamas maždaug 5 metus. Suimtojo teigimu, byla „kurpija“ spauda ir teisėsaugos pareigūnai, kurie verčia prisiminti išgalvotą kaltę, priešingu atveju grasindami „uždaryti už kitą nusikaltimą“. A. Vertelka tikino turįs nuolatinę gyvenamąją vietą Vilniuje, augina mažametį vaiką ir jau metus bei 2 mėnesius vakarais neišleisdamas iš namų, tad niekaip neįsigašęs nusikalsti.

Ginamojo nuostatą aktyviai rėmė advokatai Kęstutis Stungys ir Eugenijus Burokas, siūlydami A. Vertelką „paleisti iš areštines, nes kuo jis kankinamas“, nes negauna reikiamos medicininės pagalbos.

„Iš jo kažkas padarė atpirkimo už“, sakė advokatas K. Stungys. Gynėjas piktinosi,

dienai paminėti. V. Putin viešnagė truks vieną dieną, rengiami jo susitikimai su srities vadovais, laivyno vadovybe. Lietuviai parade atstovaus Karinių jūrų pajėgų flotilės vadą komandoras Juozas Alšauskas. Į parada kvieisti visų Baltijos valstybių karinių jūrų pajėgų vadai. Numatoma, kad parade dalyvaus daugiau nei 30 laivų ir katerių, povandeninis laivas, lėktuvai ir sraigtasparniai. Baltijskas iki pastarųjų metų buvo ypač slapta Rusijos Baltijos laivyno karinė bazė.

• Šešios Lietuvoje veikiančios loterijų bendrovės antrąjį šių metų kvotvirį patyrė 29,900 litų nuostolių, o bendrą jų apyvartą, palyginus su pirmuoju kvotvirčiu, sumažėjo 23 procentais. (Elta)

• Lietuvoje steigiamoms padaliniais užsienio valstybių įmonėms nebereikią įrodyti savo kapitalo kilmės. (Elta)

kad būtų tiriantys pareigūnai esą painioja mažeikiškių dingimą be žinios ir jų laisvės atėmimą. „Dingti be žinios galima ir savo noru“, teigė advokatas. Advokatas E. Burokas priekaištavo bylą tiriančiam prokurorui Justui Laučiui, leidusiam A. Vertelkos kameroje lankytis operatyviniams darbuotojams. Anot jo, operatyvininkai grasina A. Vertelkai, kad dings jo draugė ar vaikas, jeigu jis nevykdys pareigūnų nurodymų.

Tuo tarpu prokuroras J. Reksnys teismui paaiškino, kad pagrobimo byloje „viskas daroma teisėtai ir pagrįstai“. Anot prokuroro, pakankamas pagrindas laikyti suimta A. Vertelką yra jau tai, kad šiuo metu paskelbta kitų jūrų įtariamųjų paieška, o jis savo kaltės nepripažįsta.

„Lietuvos ryto“ žiniomis, sukaupia tyrimo medžiaga leidžia manyti, kad įtariamasis gali slėptis nuo tardymo ir teismo bei trukdyti nustatyti tiesą.

Iš Vilniaus tardymo izoliatoriaus į teismo salę atgabentas A. Vertelka tikino nepadaręs inkriminuojamo nusikaltimo, nors su G. Kiesumi esąs pažįstamas maždaug 5 metus. Suimtojo teigimu, byla „kurpija“ spauda ir teisėsaugos pareigūnai, kurie verčia prisiminti išgalvotą kaltę, priešingu atveju grasindami „uždaryti už kitą nusikaltimą“. A. Vertelka tikino turįs nuolatinę gyvenamąją vietą Vilniuje, augina mažametį vaiką ir jau metus bei 2 mėnesius vakarais neišleisdamas iš namų, tad niekaip neįsigašęs nusikalsti.

G. Kiesus su sūnumi Valdu ir asmeniniu vairuotoju Alfonu Galminu dingo lygiai prieš 20 dienų — liepos 6-osios vakarą.

Įtariamasis Algimantas Vertelka

Kaip rašo „Respublika“, policijos pareigūnai mano aptikę gerai organizuotas turtinių žmonių grobių gaujas pedasakus. Šaltiniai Policijos departamente patvirtino, jog, tiriant bylą, kasdien atrandama vis daugiau faktų, leidžiančių manyti, jog šiame nusikaltime dalyvavo nusikaltėliai, prisidėję prie pasiviečijimo Džiuvų dingimo bei vilniečių Linos Varnaitės pagrobimo ir išpirkos už ją reikalavimo. Tikimasi baigti tirti surinktus įrodymus, kad į šias tris istorijas yra įsipynęs ir A. Vertelka.

KALENDORIUS

Liepos 28 d.: Ada, Augmina, Botvydas, Innocentas, Kintibutas, Viktoras, Vytautas.

Liepos 29 d.: Šv. Morta, Lozorius sesuo; Beatrice, Feliksas, Mantvydas, Mantvyde, Olavas. (Elta)

SPORTO

APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

LENGVOJI ATLETIKA IR
TOMAS PUKŠTYS

Praėjusią savaitę, ypač praėjusį savaitgalį, Amerikoje ir kituose kontinentuose vyko įvairios didesnės sporto varžybos, daugiau ar mažiau dominuosios ne vien amerikiečius, bet ir lietuvių sporto sirgalus. Šioje vietoje pakalbėsime apie vienas iš jų.

Liepos 23 d. Sacramento, CA, baigėsi JAV lengvosios atletikos pirmenybės, išaiškintos šios šakos atstovų į šio krašto olimpinę rinktinę. Šiose varžybose, mūsų žiniomis, dalyvavo tik vienas Amerikos lietuvis — ieties metikas Tomas Pukštys, kuris pirmą kartą JAV čempionu tapo prieš 7 metus ir per tą laiką jis tik vieną kartą buvo užėmęs antrąją vietą, o kitais atvejais iškovodavo aukšą.

Praėjusį ketvirtadienį šios lengv. atletikos rungties finale Tomui nelabai sekėsi ir jis liko antruoju. Pirmadienio vakare vykusiose preliminarinėse varžybose Tomas per daug nesistengė, nes prieš tai buvo išsinarinęs petį ir dar nespejęs išgyti. Tada jo pasekmė geru buvo ketvirtoji. Bet to jam visiškai pakako patekimui į 12-kos asmenų finalinę grupę.

Tačiau bėdos Tomui prasidėjo po preliminarinių varžybų, kas turėjo įtakos jo, palyginus menkam rezultatui baigime. Po tų varžybų pakviestas chiropraktikas, atlikęs masažą, stipriai pasuko jo galvą. Tai naktį Tomui pasidarė labai blogai ir prireikė jau tikros medicininės pagalbos. Iki ketvirtadienio varžybų jis gerokai atsigavo, tačiau buvo moraliskai labai nualintas.

Todel Pukščio rezultatas — 79 m 36 cm buvo viskas, ka mūsieškis įstengė tą vakarą pasiekti. 23 metų amžiaus jaunuolis Breaux Greer, numetęs įrankį 81 m 8 cm tapo čempionu. Visa beda, kad čempionu visapuošęs sportininkas šiemet nėra įvykęs olimpinio A lygio normatyvo. Todel dar neišku, ar jis galės atstovauti Amerikai šių metų olimpiadoje, Sidnėjauje. Nors jis dar turi laiko iki rugpjūčio 11 d. tai padaryti ir, žinoma, stengsis šią kliūtį nugalėti.

Jeigu Greer negalės pasiekti 82 metrų riba, tai Australijon durs bus uždarytos ir Pukščiu, nes antros ir trečios vietos laimėtojai gali dalyvauti olimpiadoje, kai ten vyksta čempionai. Beje, ir trečiąją vietą užėmęs ieties metikas Todd Riech šiemet nėra įvykęs olimpinę normą. Tačiau jo vienoks ar kitoks rezultatas

neturi įtakos Pukščio dalyvavimui olimpiadoje.

Kaip žinome, Tomas Pukštys olimpinį A lygio normatyvą jau įvykdė anksčiau, šią vasarą dalyvaudamas stiprios sudėties varžybose, Europoje.

Šios JAV lengv. atletikos varžybos Sacramento mieste, Kalifornijoje, tęsėsi 9 dienas. Jose savaitę laiko praleido ir Tomo tėvas Romas Pukštys. Jis mums papasakojo nemažai detalių apie šį plataus masto sporto įvyki, kuris, deja, JAV spaudoje bei televizijoje buvo labai menkai pažymėtas. Juk visi žinome, kad lengv. atletika yra olimpiadų karalienė, tačiau į ją šiame krašte beveik nekreipiama dėmesio. Gal tik trumpųjų nuotolių bėgikai ir kai kurios kitos rungtys susilaukia daugiau vietos spaudoje ir televizijoje. O tai, aišku, labai liūdnas reiškinys nepopuliariųjų rungtių sportininkams ar bendrai lengvąją atletiką mėgstantiems entuziastams šiame krašte.

Čia reikia pasakyti, jog kai kuriose rungtynėse ne vienas iš trijų pirmųjų vietų užėmusiųjų nėra pasiekęs olimpinio A normatyvo. Tas atsitiko vyrų 20 km ėjime, moterų triušulyje ir moterų ieties metime. Tai vis amerikiečių keistas požiūris į sportą ir noras telti dėmesį tik ten, kur su savo finansine parama ateina sponsorai ir kur didesnį dėmesį rodo publika, spauda, televizija.

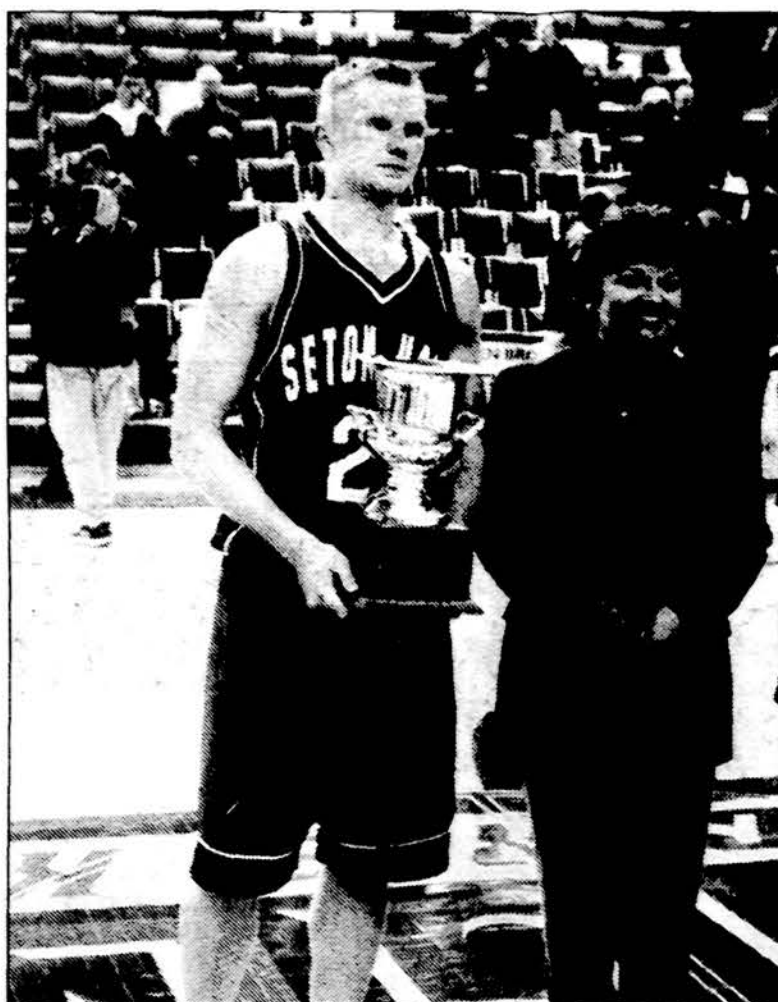
Apie ieties metimo rungtį JAV lengv. atletikos pirmenybėse plačiai rašė tik vietinis „The Sacramento Bee“ dienraštis, kurį gavom dėka Tomo Pukščio tėvo — Romo (jis pats savaitę laiko sekė šias pirmenybes).

Jame ne kartą yra paminėta ir dabartinio JAV rekordininko ieties metimo pavardė. Rašoma ir apie kitą buvusį žymų JAV ieties metimo čempioną. JAV ir pasaulio rekordo savininką Tom Petranoff. Šis jau 42 metų amžiaus vyras dar ir dabar yra didelis ieties metimo entuziastas, dalyvavęs ir šių metų JAV pirmenybėse. Tačiau dabar jis geresnių rezultatų nepasiekė.

Edvardas Šulaitis

Krepšininkė Ivetta Marciauskaitė su Peddie gimnazijos baigimo atestatu rankoje.
Nuotr. Rimo Gedeikos

Seaton Hall u-t krepsininkams „Newark Star Leger“ turnyre nugalėjus Rutgers u-t komandą, Rimas Kaukėnas apdovanojamas naudingiausio žaidėjo taurė.
Nuotr. Rimo Gedeikos

SĖKMINGAI BAIGĖ MOKSLĄ

Š.m. gegužės mėnesį du studentai iš Lietuvos sėkmingai baigė savo studijas JAV-se. Rimas Kaukėnas didžiuojasi universiteto diplomu, o Ivetta Marciauskaitė gimnazijos baigimo atestatu. Sveikinamė!

RIMAS KAUKĖNAS

Rimas Verslo vadybos bakalaurė laipsniu baigė Seaton Hall universitetą. Studijuodamas, jis ketverius metus žaidė gynybų Big East Conference lygoje. Pastaruosius dvejus metus jis savo komandoje buvo rezultatyviausias žaidėjas. Paskutiniai metai jam buvo sėkmingiausi. Jis buvo išrinktas komandos kapitonu, taip pat išrinktas Big East Conference antru geriausiu baudų metiku, o žaidžiant Newark Star Ledger rungtynėse prieš Rutgers universitetą buvo pripažintas naudingiausiu žaidėju.

Kiekvienose rungtynėse jis žaidė 110%, taip, tarsi šios būtų jo paskutinės rungtynės. Jo energija, entuziazmas ir sugebėjimas puikiai vadovauti padėjo Seaton Hall šiemet ne vien patekti į NCAA turnyrą, bet ir nukeliauti iki paskutiniųjų 16 komandų („Sweet Sixteen“).

Neseniai Rimas Kaukėnas pasirašė sutartį ateinančią sezoną žaisti Izraelyje.

IVETA MARČIAUSKAITĖ

I JAV-es Ivetta atvyko prieš dvejus metus. Atvykusi sėk-

mingai mokėsi Peddie gimnazijoje, New Jersey, kur ji pasižymėjo ypatingais gabumais krepšinyje. Savo sėkmingu žaidimu ji padėjo Peddie gimnazijai laimėti savo konferencijos pirmenybes, taip pat savo rajono čempionatą ir New Jersey valstijos čempionatą. Ivetta buvo rezultatyviausia komandos žaidėja su 16,9 taškų vidurkiu, o taip pat ir geriausia kamuolių atkovotoja, 11 kamuolių per žaidimą.

Ivetta buvo išrinkta viena geriausių žaidėjų New Jersey valstijoje ir pateko į laikraščio „USA Today“ pirmąjį penketuką.

Ivetta gavo keliolikos JAV universitetų stipendijų pasiūlymus. Gerai apsisąlyvojęs ji nusprendė studijuoti Universitety of Illinois. Linkime jai sėkmės ir tikimės ateityje dar daug girdėti apie gerus jos pasiekimus moksle ir krepšinyje.

Rimas Gedeika

„ŽAIBO“
LENGVAATLEČIŲ
DEMESIUI!

LSK „Žaibo“ lengvosios atletikos treniruotės vyksta antradieniais ir ketvirtadieniais, nuo 6:15 val. vak., Forest Park School, 27000 Elinore Ave., Euclid, Ohio, ir trečiądieniais nuo 6:30 val. vak., Cuyahoga Community College, Western Campus, West Pleasant Valley Road prie York Road, Pirma, Ohio. Papildomos treniruotės kitomis dienomis gali būti pagal susitarimą.

Kvietiami prisijungti ir nauji nariai, ypač vaikai, pradėdant nuo 6 metų amžiaus: pagaidautina treniruotės lankyti bent 2 kartus per savaitę, jei yra galimybė.

Dėl papildomos informacijos kreipkitės į Algirdą Bielskų, tel. 216-486-0889, Liuse Tammošūnienę 440-230-0860 ar atvykite į treniruotį vietą.

Kiek įmanoma, LSK „Žaibas“ stengiasi dalyvauti įvairiose vietinėse amerikiečių varžybose kaip Junion Olympics, Ohio Games ir kt., tačiau svarbiausios varžybos bus 2000 m. Š. Amerikos balietiečių ir lietuvių lengvosios atletikos pirmenybės, 2000 m. rugsėjo 9 ir 10 d., Oakville, Ont., Kanadoje.

LSK „Žaibas“

Tai - Jūsų laikraštis
DRAUGAS

TENISO TURNYRAS
CLEVELANDE

Clevelando LSK „Žaibo“ kvietinis lauko teniso turnyras vyks 2000 m. rugsėjo 23 ir 24 d. Clevelande, Ohio. Šio turnyro apimtyje numatoma vykdyti ir 2000 m. Vid. Vakarų sporto apygardos pirmenybes. Tolimesnė informacija bus skelbiama artimiausiu laiku.

Informuoja: Jūras Palukaitis, LSK „Žaibo“ lauko teniso sekcijos vadovas, 29451 Eddy Rd., Willoughby Hills, OH, 44092, Tel. 440-944-8487 namų. E-mail: jurasjuras@aol.com

Dalyvauti kviečiami visi lietuvių kilmės tenisistai.

LSK „Žaibo“ Lauko teniso sekcija

NEOLIMPINIŲ ŠAKŲ
JAUNIMO ŽAIDYNĖS

Šių metų Lietuvos neolimpinių šakų jaunimo žaidynėse dalyvaus arti 2,000 sportininkų, kurie varžysis 19 sporto šakų.

Varžybos vyks gegužės - liepos mėn. įvairiuose šalies miestuose pagal sporto šakas. Žaidynių atidarymas bei pirmąkart rengiamos Neolimpinės dienos renginiai numatyti liepos 8 dieną Panevėžio sporto bazėse.

Sportininkai rungtyniaus keturiose sporto šakų grupėse — dvikovų (sambo, kiokušin karate, šotokan karate), sportinių žaidimų (regbis, bočia, lietuviškas ritynas), asmeninės (jėgos trikovė, svarstčių kilnojimas, šaškes, rankų lenkimas, kultūrizmas (IFBB), orientavimosi sportas, sportiniai šokiai, sportinė žūklė, aerobika, akrobatika) bei aviacijos (parashūto sportas, sklandymas, skraidyklų ir parasparnių sportas).

Žaidynės rengiamos įgyvendinant Lietuvos Respublikos vyriausybės programą „Jaunimas — Lietuva“, skatinant jaunimą aktyviai užsiiminti kūno kultūra ir sportu, didinti laisvalaikio užimtumą. Jų tikslas — nustatyti pajėgiausius sportui jaunuolius, kurie ateityje galėtų atstovauti Lietuvai Pasaulio neolimpinių sporto šakų žaidynėse.

Žaidynių organizaciniam komitetui vadovauja Kūno kultūros ir sporto departamento generalinio direktoriaus pirmininkas pavaduotojas Arūnas Kazlauskas. Įskaita bus vedama dvejose miestų ir trijose rajonų grupėse. Taip pat bus nustatyti nugalėtojai tarp sporto klubų ir sporto mokyklų miestuose bei rajonuose.

Elta

DAR VIENA V. ALEKNOS
PERGALĖ

Lietuvos olimpinė viltis disko metikas Virgilijus Alekna tarptautinėse lengvosios atletikos varžybose Barselonėje (Ispanija) antradienį, liepos 25 d., iškovojo pirmąją vietą, nusiviedęs diską 68 m 21 cm.

Antrąją vietą užėmęs estas Aleksandr Tammert nuo lietuviu atsiliko 2 m 93 cm. Trečias liko baltarusis Vladimiras Dubrovščikas, nusiviedęs diską 62 m 94 cm.

Kaip žinoma, praėjusį savaitgalį V. Alekna laimėjo varžybas Leipcige (Vokietija).

Ieties metikė, Rita Ramanauskaitė varžybose Barselonėje užėmė antrąją vietą, numetusi įrankį 58 m 85 cm. Pirmąją vietą iškovojo rumūnė Felicia Tilea. Jos rezultatas — 59 m 97 cm.

Saulius Kleiza rutulį nustumė 18 m 64 cm ir užėmė trečiąją vietą.

Suolio ir aukštų rungtyse Nelė Žilinskienė su ispane Marta Mendia pasidalijo 3-4 vietas. Abi šios sportininkės persoko karte, iškėlė į 1 m 85 cm aukštį.

Elta

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5589.

Matindami patėto ilaides, pakitavimų už prenumeratą nesumčiame. Prie pavardės ir adreso, siųdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šaltadienio laida:	(U.S.) \$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsienietis (Lietuva):			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliarus paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šaltadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šaltadienio laida reguliarus paštu	\$65.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį nesaako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašoma pasilikti kopiją.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern u-tu
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už prieinamą kainą. Pacientai
primami abiejuose punktuose.
Sueltarimui (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.

Specialybė - Vidaus ligų gydytojas

Kalbaro lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-6666
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

PAGERINO ĖJIMO

REKORDA

Lietuvos ėjike Kristina Sal-tanovič šeštadienį, birželio 17 d. Vokietijoje vykusiose Euro-pos taurės varžybose 20 km įveikė per 1 val. 32 min. 4 sek. ir beveik minutę pagerino sau pačiai priklausiusį Lietuvos rekordą.

Ankstesnis rezultatas buvo 1 val. 33 min. 3 sek.

Tose pačiose varžybose kita Lietuvos ėjike Sonata Milu-šauskaitė įvykdė A lygio norma-tyvą dalyvauti Sidnėjaus olimpinėse žaidynėse, nuotolį įveikusi per 1 val. 35 min. 10 sek.

LIETUVIAI - JAV

STUDENTŲ LYGA

Dar du krepšininkai iš Lie-tuvos kitą sezoną žais JAV studentų pirmenybėse NCAA, tai 18 metų 210 centimetrų ūgio vidurio puolėjas Saulius Kuzminskas atstovaus Kali-fornijos universiteto koman-dai, o 21 metų 200 centimetrų ūgio krašto puolėjas Mindaugas Burneika — Havajų ko-ledžio komandai. Praėjusį sezo-ną S. Kuzminskas rungtynia-vo LKL pirmenybėse Vilniaus „Sakalų“ komandoje. M. Bur-neika į JAV išvyko prieš porą metų iš LKAL rungtyniau-jancio Kauno „LKKa-Atleto“.

Elta

TEISMAS LATVIJOJE IR MASKVOS ŽURNALISTO KOMENTARAS

VIOLETA RUTKAUSKIENĖ

Neseniai Apeliacinis Latvijos teismas peržiūrėjo raudonojo sovietų partizano Vasilijaus Kononovo bylą, kurioje jis pripažintas kaltas už beginklių Latvijos piliečių nužudymą. Byla Kononovui buvo iškelta už tai, jog, būdamas sovietų partizanu ir atstatinėjamas komunistinė santvarka Latvijoje, 1944 m. gegužės 27 d. nužudė 9 taikius beginklius Latvijos gyventojus, tarpe kurių buvo ir 3 moterys; viena — belaukianti kūdikio paskutiniame nėštumo mėnesyje. Vieną to kaimo gyventoją Kononovas su savo sebrais suėdė no gyva.

Raudonojo partizano teismas Latvijoje sukelė didelį Rusijos oficialiųjų sluoksnių nepasitenkinimą ir pyktį. Iš Maskvos valdžios ir atskirų politikų pasigirdo grasinimai bei reikalavimai tuoju pat paleisti „patizaną, kovojusį už Latvijos išvadavimą nuo fašistinės Vokietijos priespaudos“. Pirmajame teismų tarpinyje Kononovas buvo pripažintas kaltas ir jam paskirta bausmė, tačiau, išsišūkus Rusijai, apeliacinis teismas jau nebeįsprendė palikti žemesniojo teismo sprendimo ir jį atmetė. Tuo pačiu nurodė Kononovą paleisti iš kalinimo, o patį bylą peržiūrėti iš naujo. O Kononovas tuoj pat suskubo pasinaudoti palankia situacija. Jis nedelsdamas atsisakė Latvijos pilietybės ir čia pat, dar kalinime, iš Rusijos ambasadoriaus priėmė Rusijos pasą bei jam suteiktą Rusijos pilietybę. Toliau šioje byloje jis bus apklausiamas jau ne kaip Latvijos, o Rusijos pilietis.

Jau nuo pat pradžių V. Kononovo bylos eiga buvo labai atidžiai sekama ir stebima Maskvoje. Ją plačiai nušvietė ir komentavo Maskvos bei visos Rusijos žiniasklaida. Ta proga populiarė Maskvos radijo stotis „Echo Moskvy“ (priklausanti Media Most-Gusinskiui — aut. pastaba) nutarė sužinoti savo klausytojų nuomonę, vertinant raudonojo partizano V. Kononovo veiklą. Ši Maskvos radijo stotis apklausė 2,000 savo klausytojų, prašydama atsakyti štai į tokį klausimą: „Ar galima pateisinti pareigūną, kuris, vykdydamas savo tiesioginę misiją (šiuo atveju, atstatinėjamas tarybų valdžią Latvijoje — aut. pastaba), žudo nieko nekaltus, beginklius žmones? Atsakymų rezultatai buvo tokie: 63 proc. apklaustųjų at-

sakė, jog nepateisina tokių žiaurių pareigūno veiksmų, tačiau 37 proc. klausytojų buvo priešingos nuomonės. Šie atsakę pateisiną pareigūno elgesį ir jo veiksmus.

Apklauso rezultatai radijo klausytojams buvo pateikti per žinomo bei populiaraus radijo žurnalisto ir apžvalgininko Andrejaus Čerkizovo (Andrej Cherkizov) specialiai paruoštąjį labai jaudinantį ir įdomų komentarą, kurio santrauką bei pagrindines mintis, nors ir paskubomis, man pavyko užfiksuoti. Todėl pabandysiu nors ir bendrais bruožais nupasakoti labai įdomų Maskvos žurnalisto vertinimą ir jo komentarą, pasakytą šių metų balandžio 27-ąją per radiją „Echo Moskvy“, vertinant raudonųjų partizanų veiklą Latvijoje.

Tai štai, A. Čerkizovo manymu, tie 37 proc. pateisinančiųjų smurtą ir žiaurumus, yra bet kokios, net ir patios žiauriausios, diktatūros šalininkai. Jie tikriausiai tokie, kaip V. Kononovas, patys ne taip seniai įvedinėję ir žiauriausiais būdais palaikę diktatūrą, naikinę ir kankinę žmones, galvoję, jog niekas ir niekada jų už tai nepasmerks ir, žinoma, nebus. Galbūt jie ir niekada nesužinos, jog anksčiau ar vėliau už tai teks stoti prieš teisingumą. Apmaistydamas įvykius tame Latvijos kaime ir vertindamas V. Kononovo bei jų bendražygių veiklą, žurnalistas prisiminė vieną seną istoriją, kurią išgyveno ir patyrė nuosavu kailiu, istoriją, kuri ir iki šiol jam pačiam neduoda ramiai gyventi.

Savo istoriją A. Čerkizovas šiame komentare pradeda taip. 1937-1938 m. į Paryžių atvyksta jaunas 22 metų žydas iš Kauno. Jis pasirošęs tarnauti IV trockistinio Internacionalo vadovo sekretoriumi ir jo padėjėju. Gražiai nuaukęs, puikios išvaizdos, dailiai ir madingai apsirekęs, gerų manierų jaunuolis. Čerkizovo žodžiais tariant, tikras „dendi“. Čia Paryžiuje, besidarbuojant IV Internacionalo vadovybei, šis Kauno jaunuolis patenka į NKVD agento Nahu-mo Etingono įtaką ir netikėtai tampa vieno žiauraus nusikaltimo bendrininku. Tai jis, greičiausiai N. Etingono įpareigotas, prikalbina savo tiesioginį viršininką, IV Internacionalo vadovą, nueiti pas gerus draugus į pobūvį, kur jo

Lietuvoje ši vasara ypač lietinga... Viktoro Kapocius nuotrauka.

laukė žudikai. Ten šis žmogus, IV Internacionalo vadovas, žiauriausiu būdu nužudomas. Maskvos agentai jam nukerta galvą, o kūną įmeta į upę. Tas jaunuolis iš Kauno, šio nusikaltimo bendrininkas, toliau pasakoja A. Čerkizovas: „tai — mano tėvas, geriausias mano draugas ir bičiulis, puikus žmogus. Žmogus, kurį aš mylėjau visa širdimi, juo tikėjau. Deja, jau ketvirtis amžiaus ir jo nebėra gyvųjų tarpe. Mano sūnus, sako A. Čerkizovas, jau nebematė mano tėvo. Nors ir nežmoniškai mylėjęs savo tėvą ir nuširdžiai brangindamas jo atminimą, tačiau šiandieną, žinodamas šią kraupią istoriją, net ir dabar aš negaliu pateisinti savo jo tėvo poelgio“. Taip savo komentarą, skirtą raudonojo partizano Kononovo veiklai įvertinti, užbaigia žinomas „Echo Moskvy“ radijo stoties apžvalgininkas Andrejus Čerkizovas.

Negali nesistebėti šio Maskvos žurnalisto drąsa viešai išpažinti savo artimiausiojo ir brangiausiojo žmogaus kaltę, tuo pačiu griežtai pasmerkiant visų komunistinės diktatūros vykdytojų darbus ir kruvinąją veiklą. Ši Rusijos demokratinių jėgų nuomonė mums be galo svarbi ir reikalinga. Ir ten Maskvoje, kuri vis dar sunkiai ieško savo kelio į demokratiją, yra daug taurios širdies žmonių, savo kailiu pajutusių ir išgyvenusių komunistinės sistemos ciniškosios moralės palikimą. Ši pamokanti istorija rodo, kad komunistinė sistema ne tik fiziškai ir moraliai sunaikino milžinišką skaičių Sovietų Sa-

jungos gyventojų, bet didelę dalį jų suluošino, paversdama savo žiaurios sistemos tarnais, žiauriausiais nusikaltėliais — niekingais tos sistemos iranikais.

„Ateitis priklauso tiems, kurie gerai suprato ir įvaldė praeitį“ — sako Sergejus Chruščiovas, Nikitos sūnus, savo knygoje „Valdžios žmonės“. Tik gerai išmokę praeities istorijos pamokas, jas supratę, taip, kaip suprato Maskvos radijo apžvalgininkas A. Čerkizovas, gal tik tada ramia širdimi ir švaria sąžine galėsime peržengti naujojo tūkstantmečio slenksčius.

Ši visiškai netikėtai ir atsitiktinai išgirsta istorija apie jaunuolį iš Kauno ilgokai ir man nedavė ramiai miegoti. Bet kas gi tas jaunuolis, mūsų prisimindamas jaudinantį maskviečio žurnalisto komentarą, kuriame jis taip ir neįvardijo nei vieno šios liudnos, pamokančios istorijos veikėjo. Juk reikėtų mūsų istoriją rašyti tikraisiais vardais ir konkrečiais faktais, bet tai mes padarysime atskiru rašiniu, netrukus.

POPIEŽIUS PIETAVO SU VARGŠAIS

Birželio 15 d. popiežius Jonas Paulius II drauge su kardinolais ir vyskupais pietavo su dviem šimtais vargšų ir benamių. Popiežius pasakė trumpą kalbą: „Tarp daugelio kitų Jubilėjaus susitikimų šiandienis, be abejo, širdingiausias ir reikšmingiausias. Norėjau susitikti su jumis ir drauge papietauti, kad pa-

sakčiau, jog esate popiežiaus širdyje. Nuširdžiai apkabinu kiekvieną jūsų, brangūs bičiuliai. Nesijauk vienišas, nes Dievas Tave myli“.

Pietų dalyviai buvo pakviesti Romos „Caritas“ ir Šv. Egidijaus bendruomenės narių, kurie vadovauja Romoje esantioms vargšų valgykloms. Tarp pakviestųjų pietums buvo ir musulmonų. Pietų dalyviai prieš pietus įžengė pro Šv. Petro bazilikos Šventąsias duris ir tenai meldėsi. Pietums 23 stalai buvo padengti Vatikano audinių salės priangyje. Prie kiekvieno stalo sėdėjo po devyną svečių, su jais drauge pietavo kur nors Bažnyčios hierarchas ir savanoris pagalbininkas. Tarkime Romos seminaristas.

Dekodamas atvykusiems svečiams ir visiems organizavusiems pietus, popiežius pažymėjo, jog šie paprasti pietūs yra reikšmingas pasirėmimas netrukus Romoje vyksiančiam tarptautiniam Eucharistiniam kongresui. Pasak jo, nuo šiandienio „materialaus stalo“ netrukus bus einama prie „dvasinio Eucharistijos stalo“ švęsti Dievo meilės.

BŽ, 2000 m. Nr. 12

* Lietuvoje žemės ūkio produkcijos tarp trijų Baltijos valstybių pagaminama daugiausiai, todėl Lietuvai skiriama parama iš Europos Sąjungos yra net du kartus didesnė už Estijai ir trečdaliu už Latvijai skiriamą paramą. Lietuvoje yra daugiau ūkininkų, kuriems reikalingos didelės investicijos, kad jų gamini produktai būtų konkurencingi Vakarų rinkoje. (ELTA)

Vienas nežinomas — išspręstas

Pasibaigė spėliojimai — vienas prezidentinių kandidatų, respublikonas George W. Bush, pagaliau paskelbė savo pasirinkimą: Dick Cheney.

Konservatyvieji respublikonai tuo pasirinkimu yra ypač patenkinti, nes tiki, kad Cheney bus veiksmingas jungiklis, suvienijantis vadinamosios „Reagan sandraugos“ respublikonus, kurie 1994 metais, vieningai dirbdami, laimėjo daugumą Atstovų rūmuose. Dabar vyrauja nuomonė, kad už Bush-Cheney dvejetuko rikiuosis ir „naujoji“ ir „senoji“ dešinė; ir įvairių pakraipų konservatyvieji. To nebūtų atsitikę, jeigu George W. Bush būtų partneriu pasirinkęs labai liberalių pažiūrų Pensylvanijos gubernatorių Tom Ridge arba New Yorko gub. George Pataki. Juo labiau, kad George W. Bush laikomas respublikonu — centristu, nors jo tėvas, būdamas Baltuosiuose rūmuose, pasižymėjo ryškiu liberalizmu, linkusiu į kairę.

Dabar džiaugiamasi, kad nuo 1984 metų dar niekuomet konservatyvieji respublikonai nebuvo tokie vieningi ir pasiryžę žūt būt į Baltuosius rūmus prakišti savo kandidatą — tarytum staiga kažkas atsuko „dešimtmėčių laikrodį“ ir grįžo prezidento Ronald Reagan laikai.

Iš dalies kandidato Bush pasirinkimas apramina ir kai kuriuos amerikiečius, bėgtačius, kad Texas gubernatorių neturi daug patirties platinuose politiniuose vandenyse. Dick Cheney Vašingtone — „senas vilkas“. Politinę karjerą pradėjęs prie prezidento Richard Nixon, atlikdamas įvairias pareigas Baltuosiuose rūmuose. Vėliau dirbęs su prez. Gerald Ford, ir, žinoma, su dabartinio kandidato tėvu, kuris buvo paskyres Cheney Krašto apsaugos sekretoriumi (mes sakytume — ministru). Jo pareigų rate buvo ir Persų įlankos karo, vadinamo „Desert Storm“ (Dykumų audra) eiga. Be to, Cheney šešias kadencijas Kongrese atstovavo Wyoming valstijai, o dabar turi aukštą pareigą naftos bendrovėje Texas valstijoje.

Iš neigiamosios pusės: Cheney jau pagyvenęs (gimęs 1941 m.), turėjęs keletą rimtų problemų su širdimi, nors gydytojai užtikrina, kad tas neturėtų sudaryti ypatingų nepatogumų, nes šiuo metu jo sveikata pakankamai gera.

Nepaisant konservatyviųjų respublikonų optimizmo ir pasitikėjimo šio kandidatų dvejeta pajėgumu laimėti prezidentinius rinkimus, liberaliesnieji pabrėžia, kad Cheney pasisako prieš negimusius kūdikių žudymą. Jis tikis, kad kiekvienas pilietis turi teisę apsaugoti savo šeimą, verslo įstaigą ir pats apsaugoti (nors „apsisaugojimo priemonės“ neišvaidijamos, bet visi prileidžia, kad tai saunamieji ginklai). Cheney taip pat remia mokesčių sumažinimą, norėtų sustiprinti valstybinį saugumą, ypač užtikrinant, kad tolimų skrydžių raketos nepasiektų Amerikos teritorijos. Kiti jo remiami projektai yra: daugiau dėmesio švietimui, šeimų gerovei, mažiau biurokratų Vašingtone ir apskritai programos, kurios visuomet buvo — ir tebėra — populiarios eilinių krašto gyventojų tarpe. Jų išskaičiavimu ir priešrinkiminiais pažadais visokeriopai kiekvienam piliečiui pagerinti gyvenimą, pasizymi visi kandidatai, galbūt nuo tų laikų, kai valdžios žmonės krašto gyventojai pradėjo rinkti visuotiniu balsavimu.

Antrasis prezidentinis kandidatas — demokratų partijos Al Gore dabar jau ramiai gali paskelbti savo partnerio pasirinkimą. Nors apie jo viceprezidentinį kandidatą nemažiau spėjama ir kalbama, kaip anksčiau apie George W. Bush, bet padėtis šiuo atveju kiek skirtinga. Vienaip ar kitaip, Al Gore Vašingtone jau darbuojasi aštuonerius metus kaip prez. Bill Clinton viceprezidentas. Nors šis viceprezidentas per tą laiką ypatingą veiklą nepasizymėjo, iš savo pareigų rato neišžengė, bet vis tik turėjo progos susipažinti ir su vidaus, ir su užsienio politika. Todėl ir viceprezidento pasirinkimas nėra toks opus — jeigu kartu su Al Gore į Baltuosius rūmus ateis ir ne labai prityręs politikas, tą patirtį nesunkiai įgaus.

Dabar, vos tik Al Gore paskelbs savo rinkiminio partnerio pavardę, lenktynės į Baltuosius rūmus tikrai įsibėgės. Iki rudens daug girdėsime apie tą pagrindinį lenktynininkų ketvertuką, kol pagaliau Amerikos piliečiai išsiriškiuos prieš rinkiminių būstinių. Arba — bent norime tikėti, kad iki to laiko atsiradės didesnis susidomėjimas rinkimais...

SU PALAPINE Į MEKSIKĄ

Nr. 21

Tęsinys

GRAŽINA KRIAUCIŪNIENĖ

Sausio 14 diena

Ką gi, praeities nesugrąžinsime, tai per daug ir neburnojame. Juk ne organizatorių kaltė. Čia Meksika. Į stovyklą grįžome taksi. Gaila, kad miestas taip toli, negalime, kaip Mazatlan, čia pat pesti nueiti, o Romas pastebėjo, kad vakare kažkas dvokia, lyg netoliese šiukšles gėdintų su plastiką ar guminėmis padangomis.

Popietę praleidome, pertvarkydami „Aviną“, proga išsiimaudyti, išsiskalbti, vakarienę pavalgyti stovyklavietės restorane. Dabar laikas atsikvėpti ir anksti eiti gulti, nes rytojau kelionė — 275 mylios. Neatrodė labai baisu, tačiau čia keliai kitokie, negu mums įprasta Amerikoje. Kelionė gali užtrukti apie 7-8 val.

Turėjome išvažiuoti 7:30 val. ryto. Mes pramiegvojome, nes užmūrėme laikrodį valandą pavartyti, kai į mūsų duris pasibeldė. „Ar pabudė?“ Ačiū. Pabudome. Nubėgau vadovo paklausti, ar anksčiau išvykstame. Jis pasakė, kad už pusvalandžio. Nutariau, turiu laiko restorane papusryciauti. Mat, buvau knygą iš čia pasiskolinusi ir norėjau grąžinti. Restorane paprašiau pusryčių ir sužinojau, kad čia pradeda kepti tik už valandos, bet man paruošė. Greit prarijau, bėgu laukan, visi važiuoja lauku, o kur Romas ir mūsų „Avinas“? Laimei, čia pat. Įšokau ir toliau išsirikiavome maršrutui. Kelionė buvo labai varginanti. Iš viso važiavome beveik 400 mylių. Pradžioje per kal-

nus, paskui leidomės į slėnius, kuriuose augino bananus. Aš labai norėjau nufotografuoti vietines karpines. Pasitaikė proga, kai pakelyje sustojome. Galėjome nuo kelio nuvažiuoti prieš sustojimo punktą. Aš iššokau su foto aparatu, o Romas nutarė apsukti „Aviną“.

Deja, jis truputėlį apsisuka ir, atgal besukdamas, sukaule užpakalinę „Aviną“ lėmpą. Taigi, aš turiu kapinių nuotrauką, o Romas turi sudaužytą lėmpą.

Vaziuojant toliau, vienas motornamis turėjo problemų. Joe turėjo su juo pasiilkti. Pakelėje mums bandė įsilipti pirkti papugų, kurias Amerikoje turėti nelegalu. Stumiamės toliau. Pagaliau atvykome į Mazatlan. Tai pati stovyklavietė. Jautiamės, kaip namie.

Apylinkė pažįstama, net gavome tą pačią stovyklavietės aikštelę. Jau žinojome, kur maisto pirkti. Nuvykome su savo „Avinu“. Norėjau ten pi-

nigus išsikeisti, nes parduotuvėje bankas. Užsukome, ir keista, čia valiutos nekeičia, nors pati parduotuvė dolerius priima.

Sausio 15 diena

Ilga kelionė, tos pat apylinkės, ta pati stovyklavietė Los Moches. Pajvairinimui šiandien gimtadienį šventė Don, medvilnės ūkininkas iš Texas, tai jo žmona pasirūpino tortu ir visus pakvietė. Susijome po stogų 5 val. gauti rytojau nurodymus. Po to užkanda, kurios vėl buvo labai daug, prinęsta, šampanas ir tortas. Buvome planavę vakare važiuoti į restoraną, bet, kol baigėme visus užkandžius, ypač 7 sluoksnių mirkinį, padarytą su pupelėmis, guacamole, rūgščia grietine ir pomidorais, tai jautėmės visiškai gerai pasisotinę. Besisvečiuojant paklausiau Brenda, ar ji maisto pirkti. Sako, taip, bet kelionei pasiėmė tik dvi

knygas, kurias perskaitė prieš pagrindinio maršruto pradžią. Po to pasiskolino iš Liz keturias knygas, kurias irgi perskaitė. Sakau, prašau man savo paskolinti, nes man irgi knygų pristigo, aš tau duosiu „Mexico“, kurią baigiau, užteks kuriam laikui. Tai apsimainėme knygomis. Ji truputį pasiguodė, kad vyras labai paprastas po vakarienes žiūrėti televizorių, tik čia nieko suprantamo neranda, bet iš ipratimo vis tiek žiūri. Klausiu, ar turi VCR ir savo generatorių. Ji keistai į mane pažiūrėjo ir sako, turi, bet filmų neturi. Sakau, einame pas mane, aš visą krepšį filmų turiu. Paskolinau keturias, kuriomis ji labai apsidžiaugė. Gaila, anksčiau nepagalvojau knygomis bei filmais dalintis.

Sausio 16 diena

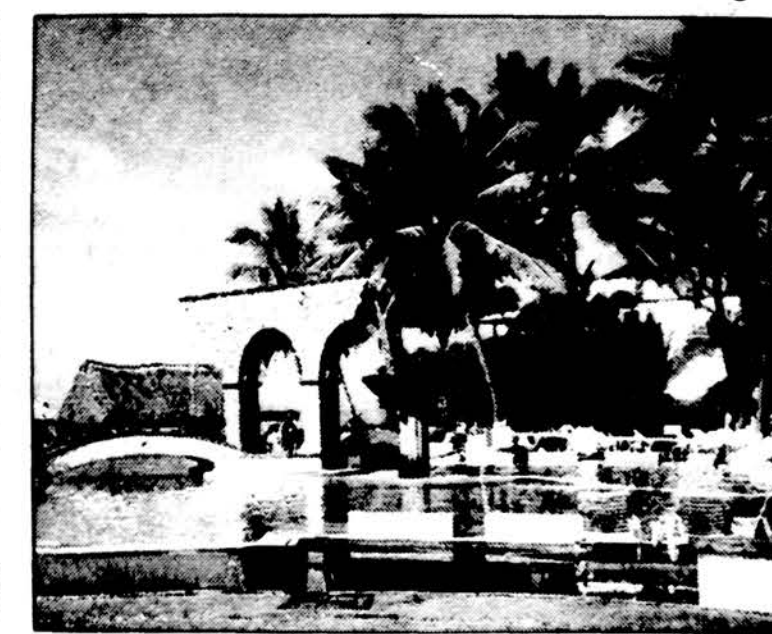
Šios dienos kelionė buvo trumpesnė, važiavome tik 3.5 val., ir jau pusę dykumos buvome Alamos miestelyje, Doli-

sa Trailer Park stovyklavietėje. Atrodė, kad čia stovyklauja tik Amerikos ir Kanados turistai. Vietovė aptvėta aukšta tvora su spygliuotomis vielomis, užtemtuota aštraus stiklo šukėmis.

Už poros valandų turėjo

vykti miestelio apžiūrėjimas pėsčia. Labai karšta, o gaunama elektros srovė nestipri. Negalima įjungti oro vėsintuvus motornamiuose. Žinome, dideli motornamiai turi savo generatorius, tai jie gali vėsiai sėdėti.

Bus daugiau

Baseinas Krystal viešbutyje.

APMASTYMAI IŠ ELLICOTT MIESTELIO

JUOZAS, GAILA

„Kai sėdi už balos, labai sunku įsivaizduoti čionykštes realijas“, aiškino Seimo pirmininko atstovė spaudai Loreta Zakarevičienė 1997 metais, po Konservatorių konferencijoje nuskaubėjusios vieno Kanados lietuvių kalbos ir liaupsų prof. Vytautui Landsbergiui. „Veido“ žurnalui ji pripažino, kad šis išeivis rekė iš tribūnos kaip Fidelis Castro. Anot jos, „lietuviui reikia kalbėti į širdį. Be to, blogai, jog ... aiškiai pataikauja profesorius ir daro iš jo staba“.

Dalyvavau ir aš toje konferencijoje, ir buvo nemalonu klausyti tos rėksmingos kalbos apie „vadą, kuris, kaip saulė, ves Lietuvą į šviesų rytą...“ Deja, panašias liaupses ir apie „šviesų Lietuvos rytą“ teko girdėti ir prieš Seimo rinkimus, Antano Stasiškio, tuo laiku kandidatavojančio į Seimą, sustikime su rinkėjais. Ten, be jau minėto Kanados lietuvių, kalbėjo ir du Amerikos lietuviai, buvę pulkininkai. Sunku man buvo atsakyti į šalia sėdinties moters klausimą, ar Amerikoje ir taip niekinamos kitos politinės partijos, taip dievinami savieji ir tiek žadama rinkėjams. Ji, negyvenusi prie „tautų tėvo“ Stalino, teigė tarybiniais laikais negirdėjusi tokių liaupsų ir tokios retorikos.

Pralaimėjo rinkimus buvęs politinis kalnys Antanas Stasiškis vienmandatinėje apygardoje antrame rate, nors i Seimą pateko pagal konservatorių sąrašą, pralaimėjo taip pat ir Vytautas Landsbergis prezidento rinkimuose, nepatekęs net į antrąjį ratą. Pralaimėjo vienmandatinėse ir Saulius Šaltenis, ir Vidmantas Žiemelis, ir Andrius Kubilius. Pastarajam nepadarė ir tai, kad jo apygardoje balsavo ir užsienio lietuviai. Nepaisant rinkėjų nepasitikėjimo jais, jie pateko į Seimą pagal sąrašą ir net vėliau tapo ministrais, o Andrius Kubilius net dabartinis ministras pirmininkas. Visiškai nenoriu teigti, kad pralaimėjo dėl šių išeivių liaupsų, papiktusių rinkėjų, tačiau, ypač Vytautui Landsbergiui, jo rinkimų štabas, kuriame ir keli išeiviai darbuvo, įskaitant ir kanadietį, neapadarė, bet tikrai pakenkė. Mane ypač stebino išeivijos atstovai. Galvotum, kad, pūsintį metų pragyvenus kraštuose, kur negarbinami vada ir nekuriami stabai, kur partijos gana atsargios su pažadais, o žiniasklaida tiesiog stengiasi apnuoginti kandidatavojančius ar valdanciuosius, būtų pasimokyta. Deja, ne. Aišku, begip buvo man, keletą metų besimaisančiam tarp Seimo ir vyriausybės narių ir geriau pažinusiui, taip pat besitrinčiančiam po Lietuvą ir patyrusiam žmonių nuotaikas, numatyti laimėtojus ir pažertų pažadų pasekmes.

Tokios man kilo mintys, kai Rimas Česonis pakvietė atvykti į Rochesterį ir susitikti su to miesto lietuviais, ypač prijaunčiais jo įkurtam, bene pirmajam šiame krašte, Lietuvos Centro sąjungos skyriui, ir pakalbėti jiems apie centrismus. Atsisakėčiau, nes baugino mane mintis, kad turėsiu agituoti, o to meno tikrai nemoku. Nemoku kalbėdamas sakyti netiesos, taip pat man sunku, kas mane graužia, nutylėti. Pamenu, kai 1997 m. gruodžio 14 d., prieš grįždamas į JAV, buvau pakviestas pakalbėti buvusiuose KGB ru-

muose, politiniams kaliniams ir tremtinėms, ir atsisveikinti su jais. Išgirdau ten rusų žodžių prieš Valdą Adamkų, kad jis drįsta kandidatuoti ir trukdyti Vytautui Landsbergiui. Paneigiau jų kaltinimus, kad Valdas Adamkus buvęs KGB agentu, bet nedrįsau jems sakyti, kad jo kandidatura konservatorių būtinai reikalinga, ir, kad tik jų spaudžiamas, teismas leido jam kandidatuoti. Nedrįsau jems pasakyti, kad Vytautas Landsbergis tikrai netaps prezidentu, kad net jo štabas ir „vagnorininkai“ jau jį nurašė į pralaimėtojus. Nedrįsau jiems pasakyti, kad rinkimus laimėjo konservatoriai nei kompetencija, nei sąžiningumu nepasitimi ir kad jų valdoma Lietuva, jų pranašautos sėkmės tikrai nesulauks. Nepasakiau, nes nedrįsau sugriauti iliuzijų apie tuos, į kuriuos jie buvo sudeję tiek viltų.

Rimas Česonis įtikino mane, kad agituoti tikrai nereikės ir kad Rochesterio lietuviai jokių iliuzijų neturi. Jis tik norėdų, kad susitikčiau su „Draugo“ skaitytojais, skaitančiais mano apmąstymus, ir bent 10 minučių pakalbėčiau apie Centro sąjungą. Ir taip, birželio 16-osios rytą, drauge su baltimoriečiais Janina ir Biliu* Brasauskais, patraukėme į Rochesterį, pas buvusius baltimoriečius. Kelionė automobiliu apie 7 valandas, tai laiko pakako ir muzikai, ir pokalbiams, ir pamąstymams.

Rimas ir Roma Česoniai, baigę mokslus ir sukūrę šeimą Baltimorėje, tuoj paliko ją. Įsidarbino jis GE firmoje, kilo pareigos ir šeimai prisidėjo didysis kišnojimas. Per kelias dešimtis metų teko daug kartų kraustyti. Vienas toks kraustymasis atkėlė juos į Philadelphia, kur Rimas įsijungė į JAV LB Krašto valdybą. Jo pastangomis buvo gautas vizitas pas tuometinį viceprezidentą Gerald Ford, vėliau susitikimas Pittsburgh su kandidatų į prezidentus Jimmy Carter. Ypač svarbu buvo šis susitikimas, nes jo metu iš Carter buvo išgautas pažadas, kad bus užtikrintas Lietuvos pasiuntinybių finansavimas ir naujų diplomatų pasiuntinybės skyrimas. Amerikiečiai, Rimo Česonio sugebėjimus pastebėję, įtraukė jį į JAV delegaciją Madrido konferencijoje, kur jam buvo suteikta proga iškelti žmogaus teisių varžymus okupuotoje Lietuvoje. Jo veikla JAV LB Krašto valdyboje nesiribojo vien tik ryšiais su amerikiečiais: jis ruošė spaudos platinimo važius, rūpinosi lėšų telkimu krašto valdybos darbams, ypač Visuomeninių reikalų tarnybai, besirūpinančiai pavergtos Lietuvos reikalais. Vėliau jis ir aš atsidūrėme PLB valdyboje. Tuometinio PLB pirmininko Broniaus Nainio įgaliojimas, šis rūpinosi išeivijos pilietybės atstatymo reikalais, taigi dažnai lankėsi Vilniuje, PLB būstinėje. Rimą ir mane daug kas rišo. Ne tik, kad abu buvome baltimoriečiai, bet, kad gražiausius savo gyvenimo metus praleidome, dirbdami Lietuvių Bendruomenėi. Abu nemėgome posėdžių, po baigimo mane mintis, kad turėsiu agituoti, o to meno tikrai nemoku. Nemoku kalbėdamas sakyti netiesos, taip pat man sunku, kas mane graužia, nutylėti. Pamenu, kai 1997 m. gruodžio 14 d., prieš grįždamas į JAV, buvau pakviestas pakalbėti buvusiuose KGB ru-

muose, politiniams kaliniams ir tremtinėms, ir atsisveikinti su jais. Išgirdau ten rusų žodžių prieš Valdą Adamkų, kad jis drįsta kandidatuoti ir trukdyti Vytautui Landsbergiui. Paneigiau jų kaltinimus, kad Valdas Adamkus buvęs KGB agentu, bet nedrįsau jems sakyti, kad jo kandidatura konservatorių būtinai reikalinga, ir, kad tik jų spaudžiamas, teismas leido jam kandidatuoti. Nedrįsau jems pasakyti, kad Vytautas Landsbergis tikrai netaps prezidentu, kad net jo štabas ir „vagnorininkai“ jau jį nurašė į pralaimėtojus. Nedrįsau jiems pasakyti, kad rinkimus laimėjo konservatoriai nei kompetencija, nei sąžiningumu nepasitimi ir kad jų valdoma Lietuva, jų pranašautos sėkmės tikrai nesulauks. Nepasakiau, nes nedrįsau sugriauti iliuzijų apie tuos, į kuriuos jie buvo sudeję tiek viltų.

Taip bemaštydamas, atsi-

Busimieji lengvaatlečiai, o gal „naujausios politikos“ atstovai, besitreniruojančios rinkimams? Ne, tai tik kokių lenktynių dalyviai, rungtyniaujantys Vilniaus „Muzikinis angaras“ klube š.m. birželio pradžioje. Elta ne-praneša, kokius medalius kas laimėjo... Eltos nuotrauka.

„ŽURNALISTŲ ŽINIAS“ BEVARTANT

dūria su savo bendrakeleiviais Rochesterį pas Česonius. Niekada nebuvau čia buvęs, bet čia keliolika metų gyveno mano draugai, buvę baltimoriečiai — Nijolė (Bogutaitė) ir Jonas Dėdinai. Čia gyveno ir buvęs mano lietuvių kalbos mokytojas Diepholzo gimnazijoje Vokietijoje — rašytojas Jurgis Jankus, kurio dėka, šiandieną sugebu ir rašinė „Draugui“ suregžti. Išėję į pensiją, Česoniai apsigyveno Rochesteryje, nes jų sūnus Artūras čia įkūrė savo firmą, taip pat apsigyveno kitas sūnus Algimantas ir duklė Jolanta. Roma Česonienė atskvietė gyventi iš Baltimorės ir savo senatvės ligų varginamus tėvus — Misiūnus.

Grazų šeštadienio rytą, kartu su bendrakeleiviais Janina ir Biliu Brasauskais, aplankėme Misiūnus ir pasidalinome atsiminimais apie savo jaunąs, geras dienas Baltimorėje, na, ir senatvės ligas (apie ką daugiau seni žmonės kalbės), o pavakary nuvykome į Arūno Česonio namus, kur jau rinkosi Rochesterio lietuviai. Įdomu, kad tarp susirinkusiųjų buvo jaunų žmonių, prieš kelis metus ar tik prieš keletą mėnesių atvykusių iš Lietuvos. Įžangą politiniams pokalbiams padarė Janina Brasauskienė, Baltimorėje buvusio mišraus kvarteto narė, sudainuodama B. Dvariono „Žvaigždutę“. Rimas Česonis sveikino susirinkusius ir trumpai aptarė skyriaus ryšius su Centro sąjunga, o aš įrodinėčiau, kodėl turėtumėm remti Centrą. Mano argumentai buvo tokie: jei nenorime visiškai atitraukti nuo Lietuvos politinio gyvenimo, privaleme ką nors remti. Būtų naivu tikėti, kad dabartiniai mūsų remti, valdantieji pasiūlymė iš savo klaidų ir, jau apsirūpinę sklypais, pensijomis ir apūpinę tarnybomis bei diplomatiniais rangais savo draugus, rūpinis ir valstybės gerove. Nerealu taip pat tikėti, kad galime vėl laimėti rinkimus. Kairieji, sudarę koaliciją ir su politikonų begrižtančiu Lietuvoje populiariu Algirdu Brazausku, tampa rimta jėga. Vis tik mums priimtinausias yra vidury susispietusių partijų blokas, kuris yra subtiliai remiamas prezidento. Jei trys „didieji“ Ozolas, Paulauskas ir Paksas iki rinkimų išlaikys santarvę, tai yra didelė galimybė, kad šis blokas laimės. O jei laimės ir atsidurs valdžioje, tai, reikia tikėtis, kad pagaliau bus pasiūlyta iš LDDP ir Konservatorių klaidų. Taip pat gal tai bus rimta koalicija ir nebeis vienai partijai sauvaliauti, kaip praėjo. Po Česonio ir mano kalbų buvo renkamos aukos Centro sąjungai, vaišinamos ir malonus vakaras užbaigtas daina „Ažuolai žalios“. Sekmdienį teko daly-

Jau ne pirmus metus Vilniuje išeina „Žurnalisto žinios“, kurios save vadina laikraščiu žurnalistams ir visuomenei. Ji leidžia pagrindinę Lietuvos žurnalistų organizaciją — Lietuvos žurnalistų sąjungą su spaudos, radijo ir televizijos remimo fondo talka.

Šis laikraštis, deja, nėra dažnas — pasirodo tik vienas numeris per mėnesį, o puslapių skaičius irgi nedidelis — tik aštuoni. Tačiau, kadangi neturi reklamų, medžiagos paskelbiama gana daug. Reikia pasakyti, kad čia nemaža vietos skiriama ir išeivijoje gyvenantiems ar gyvenusiems spaudos darbuotojams.

Lietuvos žurnalistų sąjungos vienas iš vicepirmininkų Vidmantas Valiūšaitis 2000 m. birželio mėnesio laidoje (Nr. 6) rašo apie teisininką, žurnalistą, diplomata Vytautą Antaną Dambra, kuris birželio 10 d. minėjo savo amžiaus 80-metį.

Dr. V. Dambra yra bendradarbiavęs „Draugo“ dienraštyje, „Tėviškas žiburys“ bei kituose lietuvių leidiniuose. Yra išleidęs dvi knygas — „Žygi į Lietuvą“ ir „Vakar, šiandien, visomet“. Šioje paskutinėje išspausdinti paties sukaktuvinių publicistiniai straipsniai.

Šiame pačiame numeryje yra pažymėti ir neseniai JAV mirusieji spaudos darbuotojai Salomėja Narkeliūnaitė ir Jonas Dainauskas. Nekrologe apie Narkeliūnaitę sakoma: „Salomėja Narkeliūnaitė

vauti šv. Mišiose šv. Jurgio parapijos bažnyčioje. Ji kuklesnė, nei puošni Baltimorės lietuvių šv. Alfonso bažnyčia, tačiau jauki, o joje maldininkų, panašiai kaip ir Baltimorėje — ne per daugiausia. Mišijų pradžioje skaitovė Birutė Litvinienė įautriai priminė Baisiojo birželio tremimus ir išvežtųjų kancias. Bekalbėdamas susijaudino ir užsikokčio, o giedant Birutei Čypienėi susigraudino ir aš. Taip mažai reikėjo, kad būtų Sibiran išvežti ir mes. Prisiminiau savo keliones po Sibirą prieš keletą metų. Negalėjau lietuviškai susikalbėti su savo bendraamžiais — 1940 m. ištremtųjų vaikais. Toks likimas būtų ištikęs ir mane. Tačiau ne visi surusėjo ir pasiliko ten. Tremtinių vaikai Vilijamas Malinauskas tapo didžiule įmonės savininkas ir įkūrė raudonųjų balvonų Grato parką, Gediminas Kiesus, ne per seniausiai atsisakė „Mažeikių naftos“ direktoriaus pareigų, švaistosi milijonais, Vytenis Andriukaitis — Socialdemokratų vadas koalicijoje — su buvusiais komunistais... Po šv. Mišių, lietui, žliaugiant, palikome svetingąjį Rochesterį pakėliui į Baltimorę.

buvo aktyvi ir išeivijos žurnalistų organizatorė — buvo lietuvių žurnalistų sąjungos vicepirmininkė, pastaruoju metu — sąjungos sekretorė. Drauge su kitais šiandieniniais lietuvių išeivijos vadovais įstojo į Lietuvos žurnalistų sąjungą, palaikė aktyvius ryšius.

„S. Narkeliūnaitės fotoaparato ir plunksnos dėka, istorijoje liko įamžinta daugelis žymių išeivijos intelektualų, pasipriešinimo visoms Lietuvos okupacijoms žingsniai“, — taip baigiamas rašinys.

Rašant apie J. Dainauską, duodamas epizodas iš spaudos konferencijos Paryžiuje, kur, kaip „Draugo“ korespondentas, dalyvavo iš šios lietuviškoje spaudos istorijoje su vieta užsitikrinęs žmogus. Čia užfiksuojama įdomi detalė iš spaudos žmonių susitikimo su Nikita Chruščiovu.

Pagrindiniu birželio mėnesio numerio straipsniu spausdinami „Dienovidžiai“ vyr. redaktorės Aldonos Zemaitės svarstymai, kuriuos ji išskė birželio 14 d. VU Senato posėdžio salėje vykusiame žurnalistikos instituto organizuojamame „Žurnalisto profesinės kompetencijos“.

Taip pat šiame numeryje rašoma ir apie Vilniaus universiteto žurnalistikos instituto naujus absolventus. Birželio 22 d. žurnalistų diplomus ten gavo 69 žmonės — 9 magistras, 30 bakalaurų ir tiek pat neakivaizdininkų. Yra paminimi šių žurnalistų vardai, pavardės, jų diplominių darbų pavadinimai bei vadovai.

Rašoma, kad diplomų įteikimo iškilmės vyko VU šv. Jono bažnyčioje. „Esate vienintelės profesijos atstovai, kuriuos iš universiteto išleidžiame tiesiai į valdžią, nes žiniasklaida — tai ketvirtoji valdžia. Būkite ja naudotis“, — per išleistuves sakė VU prorektorius doc. Saulius Vengris.

„Žurnalisto žinių“ redaktorė Aurelija Arlauskienė (buvusi Liaušienė). Redakcijos adresas — Vilniaus gt. 35/3, 2600 Vilnius, Lietuva. Tiražas 1,000 egz. Oro paštu užsienyje prenumeratos kaina 20 dol.

Edvardas Šulaitis

Užjaučia dėl išeivijos spaudos darbuotojų mirties

Lietuvą pasiekė dvi skaudžios žinios. Čikagoje mirė Jonas Dainauskas, o New York'e — Salomėja Narkeliūnaitė. Lietuviškoje žurnalistikoje jie paliko ryškų pėdsaką.

Lietuvos žurnalistų sąjunga, pasinaudodama dienraščio „Draugo“ redakcijos malone, šio laikraščio puslapiuose reiškia gilią užuojautą mirusiuji

SKELBIMAI

ELEKTROS
[VEDIMAI - PATAISYMAI]
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBES DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdėdame lietuviškus (gutters) ir dengiamus stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

Reikalingi dažytojai ir statiniai su patyrimu. \$600 - \$900 / savaitę. Skambinti: 847-928-1000, ext. 114. Gali dirbti tuoj pat.

Alternative Home Care is looking for responsible, live-in caregivers and CNAs. Fluent English and must drive & be able to lift. References required. Excellent salary between \$80 and \$130 per DAY. Call 708-784-1088 for an appointment.

773-535-9500

PARKFIELD FORD
* Jums reikia naujo ar naudoto automobilio, van, sunkvežimio, sporto utility vehicle? Išsami konsultacija?
* Neturite kredito istorijos? * Neakalbate anglų kalba?
Ne problema! Vairuoti automobilį galite jau šiandien! Pritaikome visus pareikšimus kreditui gauti. Taip pat patvirtame finansavimą, nežinint kredit istorijos. Neprašysite šios progos! Užskaitę pas mus.
11400 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60655
Tel. 773-239-7900, fax 773-239-9296
E-mail: pparkfield@aol.com ir pasikalbėkite su **ASTA PIELER**
Certified Auto Sales Consultant

PRIIMTAS NAUJASIS LIETUVOS CIVILINIS KODEKSAS

Po daugiau kaip ketveris metus trukusio darbo Seimas antradienį priėmė naująjį Lietuvos Civilinį kodeksą (CK), kurį sudaro šešios knygos. Šis teisės aktas, sistemtiškai reguliuojantis civilines teises santykius, įsigalios nuo kitų metų liepos 1 dienos.

Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis teigė, kad naujojo CK priėmimas yra ir svarbus politinis faktas. „Tai iš tikrųjų galutinis atsiskyrimas nuo SSRS civilinės teisės sistemos“, pažymėjo jis. „Mes turim savo, mes turim kitoki, europietiška, nepriklausomos demokratines valstybės kodeksą ir tuo visi turėtumėm pasidžiaugti ir suprasti, koki svarbų darbą padarė teisininkai, rengę visą projektą“, kalbėjo V. Landsbergis.

Pirmoji kodekso knyga skirta bendrosioms nuostatom, antroji knyga („Asmenys“) reglamentuoja fizinių ir juridinių asmenų teisinį statusą, atstovavimo pagrindus.

Trečioji knyga („Seimos teisės“) skirta šeimos teisių santykių reglamentavimui, ketvirtąją knyga („Daiktinė teisė“) reglamentuoja daiktines teises, jų įgyvendinimą ir gynimą, penktąją knyga („Paveldėjimo teisė“) reguliuoja paveldėjimo teisių santykius, šeštoji knyga („Prievolių teisė“) skirta bendrajam prievolių teisės daliai ir atskirų sutarčių rūšių teisių reglamentavimui.

giminėms ir artimiesiems. Abu šie asmenys yra plačiai atzymėti Lietuvos žurnalistų sąjungos leidžiamame laikraštyje — „Žurnalisto žinios“, 2000 m. birželio 30 d. laidoje.

R. Eilunavičius
Lietuvos žurnalistų sąjungos pirmininkas

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFFICE (773) 586-8888
HOME (708) 425-7100
FAX (708) 586-4813

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuoleida

Carlyne
New Vision
12932 S. LaGrange
Pales Park, IL 60464
Bus.: 708-361-0800
Voice Mail: 773-854-7820
Pager: 708-992-2573
Fax: 708-361-9618

DANUTĖ MAYER
Dirba naujoje įstaigoje. Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ir priemiestiuose, kreipkitės į **DANUTĖ MAYER**. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patars. Nuosavybės įkainavimas veltui.

For Rent
Large 2 bedroom apt.; 1 bath; 73rd and Whipple.
Heat included. \$550.
773-778-7821.

CARE GIVERS FOR ASSISTED LIVING FACILITY FOR ELDERLY. West Los Angeles, CA. Live-in 5 days a week; small facility & care. Fluent English. Must be caring & like to work with elderly. Tel. 310-479-8932.

PARKFIELD FORD
* Jums reikia naujo ar naudoto automobilio, van, sunkvežimio, sporto utility vehicle? Išsami konsultacija?
* Neturite kredito istorijos? * Neakalbate anglų kalba?
Ne problema! Vairuoti automobilį galite jau šiandien! Pritaikome visus pareikšimus kreditui gauti. Taip pat patvirtame finansavimą, nežinint kredit istorijos. Neprašysite šios progos! Užskaitę pas mus.
11400 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60655
Tel. 773-239-7900, fax 773-239-9296
E-mail: pparkfield@aol.com ir pasikalbėkite su **ASTA PIELER**
Certified Auto Sales Consultant

PRIIMTAS NAUJASIS LIETUVOS CIVILINIS KODEKSAS

Lietuvos teisininkai Lietuvos Civilinį kodeksą baigė ruošti pernai gruodį. Rengiant kodeksą, buvo siekiama pritaikyti civilinę teisę prie pasikeitusios ekonominės, socialinių ir politinių sąlygų, sukurti palankesnes teises galimybes verslo plėtojimui, sustiprinti asmens teisių ir laisvių apsaugą bei numatyti pažeistų teisių gynimo būdus ir priemones.

Naujasis Civilinis kodeksas suderintas su Europos Sąjungos teise bei tarptautinėmis teisės aktais.

Bene daugiausiai diskusijų visuomenės tarpe sulaukė naujojo Civilinio kodekso trečioji knyga, kurioje buvo numatoma reglamentuoti ir dirbtinį apvaisinimą. Buvo siūloma paskirti Vakarų valstybių pavyzdžių ir įteisinti dirbtinį apvaisinimą „in vitro“ („mėgintuvėlyje“), sukuriant donorų spermos bankus, tačiau šiam siūlymui, kurį rėmė dalis medicinos bendruomenės, kategoriškai priešinosi Bažnyčios atstovai ir konservatyvių pažiūrų politikai. Todėl skyrius apie dirbtinį apvaisinimą iš trečiojos knygos buvo išbrauktas, paliekant nuorodą, kad dirbtinio apvaisinimo sąlygos, būdai, motyvystės ir tėvystės reguliavimo bei kitus su tuo susijusius klausimus apibrėš atskiras įstatymas. (BNS)

* Kauno gatvėse ir turguose parduojami neko-kybiški „korekciniai“ akiniai. „Išgijus tokius akinius po kuro laiko atsiranda komplikacija, vystosi spazminė bėklė, skauda regos organo krūmplingo raumenį, o besivystantys akiniai jie gali būti praztingi“, teigė Kauno medicinos universitetinių klinikų Akių klinikos gydytoja Dalia Agnietė Kai-riene.

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

NE TIK APIE VALSTYBĖS APDOVANOJIMUS

1990 m. rudenį, prieštarau-
damas prieš Lietuvos ordinų
ir medalių atkūrimą, kalbėjau
ir rašiau, jog tai visai nebūti-
na duoklė mūsų tuštybei.
Valstybei ji kainuos nemažai
pinigų, ginčų ir intrigų. Dabar
visi matom, kaip, reikalauja-
mi privilegijų, kaip, reikalauja
kryžiaus "kavaleriai tiesiog
plūsta", "karštai mylima" savo
valstybę, kaip segami ordinai
buvusios okupacinės valdžios
kolaborantams, kaip apdova-
noto po mirties (!) DLK Gedi-
mino ordino "regalijos perima
KGB uoliai talkininkavęs gi-
minaitis... Sušikimės, išgirdę
sakant, kad šitaip siekiami
suvienyti tautą, kurios aukš-
čiausi valdžios vyrai nesuge-
ba "vardan tos Lietuvos" su-
sesti ir draugiškai susikalbėti.

Svečiant karaliaus Min-
daugo karūnavimo dieną, bu-
vau kviečiamas į Prezidentūrą
atsiūsti paskirto man Nepri-
klausomybės medaliu. Ta pro-
ga būčiau paspaudęs ranką ne
vienam apdovanotam garbin-
gam žmogui, kuris išsaugojo
senąsias vertybes ir nūnai
tarši nebemadingą idealizmą.
Manau, kad jie mane supras
ir nesuprasy, kad aš to me-
daliu atsisakiau, tikėdamasis po
šventių paaiškinti, kodėl taip
pasielgiau.

Visų pirma aš pritariu Poli-
tinių kalinų ir tremtinių
bendrijos pareiškimui, ginan-
čiam mūsų teisę kalbėti apie
prapilies kancias ir teisingu-
mą. Šie žmonės už Lietuvos
laisvę ir nepriklausomybę pa-
sirašė krauju tardymo kame-
rose ir Sibiro sniegyuose. Jie
ir dabar — ne iš tų, kuriems
savaitę „devynios pėtnytios“,
politinis cinizmas jiems kok-
tus ar bent jau nesuprantamas.

Didžiojo pries prieš kelis
šimtmečius turėjė vienintelį
karūnuotą karalių, kurį ne-
trūkus nugalabijom... O toliau
— kaip toj pasakoj: karalius
mirė, vaikų nepaliko, o vaikų
vaikai ir šiandien tebesivaidi-
ja: kuris vyresnis, galingesnis,
katras katram privalo nusi-
lenkti... Trys prisiekę valsty-
bės vyrai — prezidentas, Sei-
mo pirmininkas ir ministras
pirmininkas neįstengia dar-
buotis išvien! O žiniasklaidos
arpas — atskirti pelų nuo
grūdų.

„Kaltčiausias“, zinoma, V.
Landsbergis, nes jis labiausiai
iškalio nerėsi, kad mes tū-
tume nepriklausomą valstybę,
Konstituciją, demokratiškai
renkamą Seimą ir prezidentą.
Viską turime, o tvarkos, gero-
vės ir dorovės, kaip nėra, taip
nėra...

Susitikimas XI Lietuvos tautinių šokių šventėje Toronto k.m. liepos 2 d. Iš
kairės: šventės rengimo komiteto kopiramininkas Vincas Plekaitis, komi-
to kopir. Ramūnė Jonaitienė ir Lietuvos Tautinių šokių festivalių korp-
tarybos pirmininkas Bronius Juodelis.

V. Landsbergis savo kalbą ir
straipsnių stilių šlifavo dar tuo-
met, kai mes tik svajojom at-
gauti nepriklausomybę. Jo
orais, o kartais ir kandaus,
kalbėjimo būdo neįstengė su-
minkštinti nei Maskvos tan-
kai, nei blokada, nei grėsmi-
gai Gorbaciovo ultimatumai.
Daugeliui jis neįtinka ir da-
bar. Suprasčiau, kodėl jo ne-
kencia visokie urkos, vakarykš-
cios nomenklatūros stuobriai
su savo atžalom, žinantys, kad
profesorius niekad nėjo ir neis
su jais obuoliauti. Bet už ką jo
galėtų nemėgti prezidentas,
vos ne kiekviena proga gelda-
mas Seimui ir jo pirmininkui?
Dėl to paties gerovės ir do-
rovės stygiaus? Taigi prezi-
dentas turėjo garbingą teisę
— galėjo siūlyti įstatymų pro-
jektus, teikti konkrečius iš-
mintingus pasiūlymus, bet
Seimas jų kažkodėl nesulau-
kė.

Šiuo metu prezidentas, gal-
net nusižengdamas Konstitu-
cijai, atvirai emė globoti Nau-
josios politikos iškalbą besisa-
vinančią Ozolo, Paulausko,
Pakso ir Bogušio koaliciją.
Naujoji politika — ar tai ne-
bus dar viena šamaniška fra-
zė, kaip ir vakarykštė „Nusi-
pelnėm gyventi geriau“? O iš
kur ir kaip tą gyvenimą sau
pagerinti? Aiškaus atsakymo
tos frazės išradėjas preziden-
tūroje nepateikė.

JAV gyvenantis Lietuvos
valstybinės premijos laureatas
A. Nyka-Niliūnas savo dieno-
raštyje 1992 m. su skaudžiu
apgailėstaviu rašė: „... vel-
tuji kovojo ir zuvo partizanai,
nes jų vaikai ir broliai vis tiek
pasirinko ne juos, bet jų me-
džiotojus Lietuvos giriose, nes
tai jiems diktavo politinė iš-
mintis“. („Dienoraščio frag-
mentai“, II t., 533 p.) Galbūt
prezidento išmintis dabar ji
vertia atsigręžti į „centristų
bloką“, kuris atrodo kaip uo-
gu, grybų ir čiobrelų žuvienė.
Abejotina, ar šiuo patiekalu
pavyks atgaivinti Lietuvos po-
litiką ir ekonomiką.

Žurnale „Ekstra“ š. m. bir-
želio 26 d. R. Ozolas prisipa-
žįsta visą dešimtmetį neken-
tęs Landsbergio, kam tas ne-
paskyręs jo savo pavaduoto-
ju... Nereikia būti filosofu, kad
pasakytum — na, ir aciu Die-
vui, kad nepaskyrė, jeigu
Landsbergis iš tiesų toks nie-
kam tikęs žmogus. Matyt, kad
jau prasidėjęs tirtėjimas dėl
pergalės rinkimuose sujaukė
ne vien tik Ozolo vertybių
skalę. Jeigu centristų pirmi-
ninkas jau susibrolavo su
neseniai jo paties kritikuotu
Paulausku, tai pastarasis po

Rockford, Ill., veikia „Ethnic Heritage“ muziejus, kurio įkūrėjas ir direktorius yra Mills Menroy. Muziejuje
(kaip matome nuotraukoje) įruoštas ir lietuvių skyrelis. Šiomis dienomis Illinois gubernatoriaus George H. Ryan
pavadojoja etniniais reikalais Pat Michalaki įteikė muziejau dir. Mills Menroy padėkos raštą, kuriuo guber-
natorius dėkoja už lietuvių kultūros ir tautinio paveldo skyrių muziejų.

rinkimų galbūt panorės „su-
mesti skudurus“ su dėdėpis-
tais ir jų kairuoliškais sūnė-
nais bei dukterėčiom.

Jau treči metai nebeprisklau-
sau Tėvynės sąjungai ir nesa-
kau, kad konservatoriai nepri-
dardė klaidų. Jų net šventieji
neišvengdavo. Aš tik baimi-
nuosi, kad užkurį prezidentą
pamilę mūsų rinkėjai rudeni,
bėgdami nuo vilko, neužsiraui-
tų ant meškos.

Ne, mums dar ne metas
puošti Nepriklausomybės me-
daliais. Griovys lyg ir per-
šoktas, bet už jo Lietuvos lau-
kas dar labai duobėtas.

Kazys Saja

KAS NEKALTI?

Labai svarbu mums visiems
žinoti, kas Lietuvoje nekaltas
dėl įvykdyto lietuvių genocido.
Reikia tiems, kurių sąžinės
tik taip sau gražia įsisamo-
ninti, kad ne jie kalti už
trečdalį lietuvių tautos išžudy-
mą ir sunaikinimą, o kalti ru-
sų komunistai. Kuo greičiau
tai įsisąmonins, tuo greičiau
nebegalės tikrieji kaltininkai
slėptis už nekaltų žmonių bai-
mės. Turim atskirti, kas kalti
už lietuvių išžudymą ir kas
ne.

Žmonės pridaro įvairių nusi-
kaltimų, o valdant smurtu
ir neteisėbe paremtai okupu-
toms valdžioms, pasidaro lengva
įprasti elgtis neteisėdai. Ypač
kai už neteisėdą elgesį ap-
mokama dovanomis, geres-
niais darbais, butais ir šaldy-
tuvais. Ar kaltas bendradar-
bis žmogžudystė, kuris pavy-
kęs paskundė savo bendrą vir-
šininkui, o bendrą žybt išvėžė
ir nužudė?

Ar kaltas kaimo kaimynas,
kuris paskundė kitą iš pavy-
dų? Betgi yra pilna panašių
žmonių Amerikoje, kurie
skundžia ir apėnka. Pasi-
reiškia ir įvairios kitos blogo-
sios žmogaus charakterio
ydos, kaip godumas, neapy-
kanta ir panašiai. Visa tai ga-
lime matyti savo darbo aplin-
koje ir platesniuose ratuose.
Bet šių ydų prasižėmimas ne-
sibaigia apkaltintų žmonių su-
šaudymu ir vėžimu į šiaurės
ašigali mirtiai. Taip, skundi-
kai moralei nusižengė ir, ti-
kimės, kad jie už tai gailisi.
Šitos jų elgesys neneša jiems
garbės. Bet jie nėra žudikai.

Rusų valdžios pareigūnai
taciau yra kalti žmogžudystė.
Jie skatino skundimą, davė
įsakymus žudyti, vėžti į Si-
birą, persekioti ir kankinti.
Kalti tie aukšto rango rusai
komunistai, kagebistai ir rusų
kariuomenės žudikų batalio-
nai, kurie vykdė žmonių žu-
dymą, kankinimą ir vėžimą
mirtiai. Kalti žmogžudystė Si-
biri lagerių vadovai ir trem-
tiniais apgyvendintų vietų va-
dovai ir sargybinių, kurie su-
darinėjo mirties sąlygas trem-

tinams ar juos žudė. Kalti ru-
sų vadovai Lietuvoje ir visame
Pabaltijy, kurie suimino
žmones, skelbė įstatymus prieš
Lietuvos patriotus, apdovano-
jo šnipus ir skundikus. Kalti
ir Lietuvos gyventojai, kurie
tiesiogiai įsijungė į rusų oku-
pantų organizuotą lietuvių
tautos žmonių žudymą ir nai-
kinimą. Jūs teisingiau vadin-
ti ne lietuviams, o tik lietuviš-
kai kalbančiais rusų okupan-
tais. Jie lietuviams ir Lietuvai
meilės neturėjo. Jie ropinosi
vien savimi ir kaip okupantai
įtikti. Šitai grupei priklausio
buvusieji okupantų aukštieji
pareigūnai. Jei kas sakosi iš-
tojos į Centro komitetą pa-
gelbėti Lietuvai, tai manytu-
me, kad šitokį samprotavimą
galėtume priimti, tik teisme
patikrinus išdėstytą pateisi-
nimą. Kaltiausi už lietuvių
kankinimą, žudymą ir trėmi-
mą tai rusų komunistai, kurie
ne tik tiesiogiai žudė, bet taip
pat sudarė valstybės aparatą
ir sąlygas žudymo eigai.

Dažnas iš mūsų yra girdejęs
iš Lietuvoje okupaciją pergy-
venusio lūpų, kad yra daug
lietuvių, kaltesnių už okupu-
tus rusus. Nejaugi? Ar čia ne
pavyzdys, kai kankinamasis
pamilsta kankintoją ir prade-
da save kaltinti?

Kokios pasekmės, jeigu ne-
patraukiame atsakomybės
Lietuvoje gyvenančių, kurie
padėjo rusų okupantų val-
džiai žudyti ir trėmti mirčiai
lietuvių?

Blogiausia, kad neatskiri-
am visiškų žudikų pasida-
vėlių, žudžiusių dėl neapykan-
tos lietuviams, arba dėl karje-
ros, nuo taip sau, tik žmo-
giškoms klaidoms susitepu-
sių. Taip esant, tikrieji tautos
išdavikai gali maskuotis tarp
kitų, kalbėti lyg tai tautos var-
dų, siekti vėl Lietuvą įjungti į
Maskvos valdžią ir juoktis iš
patriotų ir šaipydami juos
kvailiais vadinti. Pasirodo,
kad šie išdavikai, pergyvenę
Lietuvos nepriklausomybės
atstatymą ir, pasijutę saugūs
naujo užsitarauto atpildo,
jauciasi užtektinai pajėgūs im-
tis už valstybės vairo ir atnau-
jinti rusišką tvarką Lietuvoje.

Kai viešai nesmerkiame tik-
rai kaltųjų tai ir šiek tiek susi-
tepusieji mano, kad jie prik-
lauso prie kaltųjų gaujos ir prade-
da remti tos gaujos už-
matias.

Sunaikinta trečdalis tautos,
bet beveik nieks neapkalinti-
tas! Nei okupanto valdžia, nei
asmenys. Lyg tai niekam ne-
rupi. Lyg tai šių dienų lietu-
vūdių apkaltinimas, nuteisi-
mas ir nubaudimas nebūtų
svarbu? Nesigirdi daug apie
tai nei iš Lietuvos valdžios,
nei iš Seimo, nei spaudoje, nei
iš mūsų filosofų, bet štai iš-
siaiškinti mums visiems te-
bėra labai svarbu. Svarbu,
kad nekaltieji žinotų, kad jie
nekalti ir kad mes visi supras-

tume, kas kalti ir kas nekalti.

Algis Kazlauskas
Orland Park, IL

PADEKA DARBA UŽBAIGUS

Kai keletas ar vienas darbi-
ninkas, nepabaigęs darbo, pa-
reiškia: „Mes savo darbą už-
baigėm“, — nežinau, ar čia dė-
koti, ar apgailestauti.

Tai atsitiko su Draugo fondo
lėšų telkimo komitetu Los An-
geles, CA, kuriam vadovavo
Vytautas Šeštokas. Toks ko-
mitetas vienintelis ir buvo
Draugo fonde. Jame buvo keli
darbštūs visuomenininkai ir
labai pareigingi bei darbšti
komiteto išdininke Alfonsa
Paziūrienė, kuri 1999.05.28
atsiuntė komiteto izdo likutį,
atskaitomąbę ir lydraštį viena
pranešimu, kad komitetas sa-
vo veiklą užbaigė. Aciu jai.

Komitetas 1995 metų pava-
sarį surengė šaunų Draugo
fondo lėšų telkimo balių, ku-
riame dalyvavo ir „Draugo“
vyr. redaktorė Danutė Bindo-
kienė. Renginys atnešė apie
7,000 dolerių į DF izdą. Tuo-
met buvo padėkota per spau-
dą ir laišku komiteto pirmi-
ninkui Vytautui Šeštokui ir
visiems komiteto nariams.
Buvo atlikti ir daugiau pa-
stangų lėšų telkimui, bet stai-
ga viskas nutrūko dėl man ne-
žinomų priežasčių, pirminin-
kui nebeatsiliepiant į mano
laiškus. Prašiau komiteto vi-
cepirminką Vytautą Vidu-
girį atgaivinti veiklą. Jis at-
siuntė testamentinio palikimo
Draugo fondui kopiją. Aciu ir
už ją. Stengiantis užbaigti
milijoną Draugo fondo, Los
Angeles komiteto veikla buvo
reikalinga. Gaila, kad ji nu-
trūko.

Iš visų igaliotinių vietovėse
nuosirdžiai ir rezultatyviai sa-
vo pareigas atliko Julija Dan-
tienė. Jai priklausio mano di-
dė padėka, nepamirėta in-
terviu „Draugo fondo aukso
puode“. Aciu ir Lionginui Plū-
rai, Racine, WI, vietovėje rin-
ksiam aukas Draugo fondui.
Ir dar daug kam aciu, kad su-
rinkome milijoną.

Bronius Juodelis
DF izdininkas

APIE PIRMUS IR ANTRUS SMUKUS

Straipsnyje „Tėviškės“ ka-
pela — „Draugo“ gegužinėje! —
(00.07.18) teigiama, kad „pir-

DRAUGAS, 2000 m. liepos 28 d., penktadienis

5

muoju smuiku groja Leonidas
Ragas, antruoju griežia Her-
kulis Strolia, ... Tas man du-
rė į akį, nes skamba, jog gru-
puojama į pirmuosius ir ant-
ruosius ir, be to, man beveik
visada yra tekę atlikti tik ant-
ro smuiko partiją.

Ne visi smuikuojame, bet vi-
siem yra aišku, ką reiškia
„pirmuoju smuiku griežti“,
nes ne vienas iš mūsų skver-
biamės „griežti tik pirmuoju
smuiku“, kartais net slinkda-
mi koncertmeisterio kėdės
link „Smuikavimas“ už muzi-
kos ribų yra visai „iš kitos
operos“ ir šiame laiškyje ne
į temą. Smuikuotojai, net to-
kio mėgėjai, kaip aš, žinome
antrųjų smuikininkų svarbu-
mą — be jų nebūtų orkestro!
Vieni kitus harmoningai pa-
pildome.

Herkulis Strolia, profesio-
nalus smuikininkas su stip-
riais muzikos teorijos pama-
tais, iš visos širdies su dideliu
įsijautimu sklandžiai impro-
vizuoja pagal atitinkamų to-
nacijų formules. „Tėviškės“
kapeloje mūsų abiejų roles pa-
lyginčiau su dailiuoju čiuozi-
mu ant ledo: lyg aš čiuočiau
tiesia linija be „kankanų“, o
Herkulis šalia ar aplink mane
išdarinėja skaidringas figūras.
Už tai, jei nebūtų viena nedo-
rybių, tikrai pavydėčiau. O da-
bar, kaip bebūtų, man lieka
tik džiaugtis, nes smuikuoti
šalia Herkulis Strolia yra di-
delis malonumas ir privilegija,
kurią vertinu.

Leonidas Ragas
Itasca, IL

• Mažos kaip lašas raidės ir
natos, suka ir suka pasaulio
ratą.

• Šimtą dienų Kauno
mero poste išbuvus Lietuvos
laisvės sąjungos vadovas Vytau-
tas Sustauskas bandys tapti
Seimo nariu. „Norėčiau išban-
dyti jėgas ir Seimo rinkimuo-
se. Gal vieną kartą ten susi-
rinks kito mąstymo žmonės“,
sakė Kauno meras. Interviu
dienraščiui „Lietuvos rytas“ V.
Sustauskas sakė, jog Lietuvos
ir užsienio politikų nuomonei
apie jį įtakos turėjo LLS
požiūris į žydų problemas. Jis
sako nesuprantąs, kodėl val-
stybė skiria milijonus litų
žydų kapams tvarkyti, o kitos
tautinės mažumos yra už-
miršamos. Jo nuomone, pi-
nigų šioms reikmėms turėtų
skirti Izraelis. „Prieš žydus aš
nieko neturiu ir ne kartą esu
tai pabrėžęs. Kur ir kas matė
tą mano antisemitizmą? Kur
pasirodė koks nors mano pasi-
rašytas dokumentas, kad
žydus reikia suvaryti į getus
ir panašiai? Nebuvo tokių da-
lykų. Bet tai dar nereiškia,
kad aš, kaip Lietuvos pilietis,
negaliu turėti nuomonės dėl
Gaono metinių minėjimo arba
dėl valstybės vadovų atsi-
prasinėjimų visos tautos var-
du už grupę žmonių, šau-
džiusių žydus“, sakė jis.

• Kaunas. Birželio 3 d.
Perkūno name buvo atidaryta
Vilijampolės vaikų pensionato
aukštųjų piešinių paroda.
Šia proga šio pensionato spe-
cialioji pedagogė (auklėtoja),
šios parodos iniciatorė bei
rėngėja I. Papekytė pristatė
Mazuosius menininkus ir
kalbėjo apie dailės, muzikos,
šokio, teatro įtaką pensionato
aukštųjų gyvenimui.

Mylimos Sesers

A. + A. EUGENIJOS MACKEVIČIENĖS

tolimoje Australijoje netekus, mūsų mielą narę
APOLONIJĄ ŽIBIENĘ, jos vyrą VLADĄ ir visus
artimuosius nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Lietuvos Dukterų Juno Beach, FL, skyrius

Paremkite DRAUGĄ ir Laimėkite bilietus į Vilnių skrydį parūpina SAS

Vardas _____

Adresas _____

Telefonas (____) _____

AUKA 1 dol.

Galima įsigyti ir daugiau bilietų.
Iškirpkite atkarpę, pažymėkite kiek bilietų norite,
ir išskite su atitinkamos sumos čekiu.

_____ bilietų \$ _____

Laimingasis bilietas bus traukiamas
DRAUGO pokylyje, 2000 rugsėjo 17 d.

DRAUGAS
4545 W. 63rd ST,
CHICAGO, IL 60629

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujame Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Draugo“ gegužinė —

Pati linksmiausia vasaros šventė Čikagoje — „Draugo“ gegužinė!

Be visų linksmųjų, vyks ir laimėjimų traukimas. Pripildykite mūsų laimės šulinį — smagu bus iš jo semti ir neišsemti! Ačiū už laimikus, kuriuos atneš:

Jonas Gibaitis, Vida Šakevičiūtė, Marija Krauciūnienė, Veronika Šerkšnienė, Edvardas Šulaitis, Petras Vėbra, G. Juodikis, Emilija Pauzoliūnė, Ona Žiupsnienė, Vacys ir Gelija Mitkai, Adomas Jasas, Anelė Rimas, Raminta Marchertienė, Alex ir Irena Šatai, Anna Bigelis, Mery Augustinavičienė, p. Andriūnienė, Ferdinandas Kaunas, Mečys Monkus, Antanina Repšienė, Stasė Simonaitienė, Zita Bagdžiuvienė.

Dėl „Draugo“ šventės, vykstančios tą patią dieną, parduotuvės „Lietuvėlė“ atidarymas bus nukeltas iš liepos 30 d. į rugpjūčio 13 d. Pradžia — 10 val. Iki rugpjūčio 13 d. parduotuvė bus atidaryta sekmadieniais nuo 10 iki 4 val. Parduotuvės adresas: Jaunimo centras, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL. Parduotuvės darbo laikas: šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 10 val. iki 4 val. p.p. Daugiau informacijos tel. 847-845-3972. Visi atvykusieji į atidarymą bus vaišinami šampanu ir lietuviškais saldainiais.

Skelbimai

• Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

• Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuosirdžiai patarnaus, duodamas komiso nuolaidą, Andrius Kurkulis, tel. 312-879-7751, dirbąs su First Albany Corp. Čikagoje. Iš JAV ir Kanados skambinkite veltui: tel. 1-888-879-7730.

• Mirus a.a. Marijai Milišauskienei, dukte Onutė Arbiene kartu su vyru dr. Alvydu paskyrė \$350 auką paremti Lithuanian Mercy Lift. Ši dosni auka padės LML toliau tęsti reikalingą pagalbą mediciniškai nukentėjusiam Lietuvai. Šeimai reikiama užuojauta ir padėka už auką. Taip pat a.a. Marijos Milišauskienės atminimui aukoj: Goodwill Industries, R & B. Schultz, J. Mason, A. & M. Rennett ir C. & M. Hermann. Iš viso \$135.

Siuntiniai pinigai Lietuva per TRANSPAK. Speciali nuolaida PINIGU persiuntimui. (Istaiga „Draugo“ pastate) Tel. 1-773-838-1050

„DRAUGO“ GEGUŽINĖS PROGRAMA

11:30 val. r. — šv. Mišios; 12 val. — pietūs, žaidimai vaikams, pasivazinėjimas poni arkliukais;

1:30 — 2 val. p.p. — trumpas koncertas. Dalyvauja Meno mokyklėlės moksleiviai, dainuoja mokyklėlės dėstytoja Loreta Ubrasienė, šoka Lietuvos Vyčių studentai, šokių grupė „Svaja“;

2 — 2:30 val. p.p. — vaikų piešinių ant asfalto konkursas. Tema — „Mano šeima“. Kviečiami vaikai iki 10 metų amžiaus;

2:15 — 2:45 val. p.p. — trumpas koncertas. Groja liaudiškos muzikos kapela „Tėviškė“;

3 val. p.p. — vaikų piešinių konkurso nugalėtojų apdovanojimas, laimikiai.

Gegužinės muzikantai — broliai Virginijus ir Eimontas Švabai. Liaudiškas dainas dainuoti padės „Tėviškės“ kapela, kurioje groja ir dainuoja Leonidas Ragas, Herkulis Strolia, Jūra Bakaitienė, Vilijus Mikaitis, Gintaras Juknys, Alfonsas Seniūnas, Vytautas Jagminas bei vadovė Stasė Jagminienė. Bendram šokiui pakvies šokėjai, vadovaujami Ligijos Tautkuvienės. Vyks didysis laimėjimų traukimas, sveikatos patikrinimas ir t.t.

TAURAGĖS KLUBO SUSIRINKIME

Tauragės lietuvių klubo pusmetinis susirinkimas įvyko birželio 22 d. Šaulių namuose.

Susirinkimą pradėjo ir vedė pirmininkas Justinas Sidlauskas. Sekretorė Emma Padvas perskaitė praėjusio susirinkimo protokolą. Protokolas priimtas kaip parašytas. Kasininkas Kazimieras Rožanskas pranešė, kokios šiais metais paskirtos ir išmokėtos aukos. Po 300 dol. paskirta Karaliaučiaus krašto lietuviškos mokykloms, Gudijos lietuviškai mokyklai, Vilnijos lietuviškai mokyklai, Kaimo vaikų fondui, Almos fondui ir Sibiro lietuviams, 450 dol. teko trims Lietuvos našlaičiams, 200 dol. — Čikagos lietuvių operai, po 100 dol. — dienraščiai „Draugas“, „Lietuvių balsui“, „Margučiai“, Čikagos Jaunimo centrui, Čikagos lietuviškos mokyklai, Čikagos pedagoginiam lietuviškos institutui, Lietuvos partizanų globos komiteiui, Amerikos lietuvių televizijai ir ALTui, po 50 dol. — laikraščiams „Varūta“ ir „Lietuvių gados“ (Gudijoje). Iš viso išdalyta 3,400 dol. o praėjusiais metais — 4,275 dol.

Vladas Paliulionis kalbėjo biuletenio reikalu. Šiais metais prieš pusmetinį susirinkimą buvo pasiūstyti klubo biuleteniai, bet dėl pasikeitusių adresų daug jų grįžo. Ne visi nariai yra pajėgūs arba neturi galimybės atsilankyti į susirinkimus, todėl norime biuleteniuose informuoti apie klubo veiklą. Nariai yra prašomi pranešti apie pasikeitusius adresus.

Sugiedoję „Lietuva brangi“, pasivašinėmė.

Vladas Paliulionis

Pal. J. Matulaitis koplyčia Marijampolės katedroje.

PAL. J. MATULAITIS MINĖJIMAS

Nekaltai Pradėtosios M. Marijos seselių rėmėjai šiemet šio vienuolyno įsteigėjo Pal. J. Matulaitis metinę šventę paminėjo liepą, o ne kaip buvo įprasta sausio mėnesį, Palaimintojo gimimo dieną. Iš tikrųjų, Palaimintojo šventę švęsti yra paskirta liepos 12 d.

Sekmadienį, liepos 16 d., vienuolyno rėmėjai Čikagoje paminėjo 73-ąsias Pal. J. Matulaitis mirties metines. Šią šventę Mišiomis pradėjo Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje. Šv. Mišias aukojė kun. Rimantas Gudelis. Per pamokslą kunigas kalbėjo bendrai apie šventuosius. Būti šventuoju reiškia būti savimi, savo laiko žmogumi. Negalima pamėginti džiūti šį ar kitą žmogų, gyvenusių prieš kelis šimtus metų. Toks buvo ir Pal. Jurgis Matulaitis. Jis turėjo būti savimi, nors buvo veikiamas įvairių nepalankių aplinkos sąlygų.

Po šv. Mišių rėmėjai susirinko į parapijos salę. Izabelės Stoncienės dėka stalielis buvo papuoštas Pal. J. Matulaitis portretu, gėlėmis, degančiomis žvakėmis, o svečių stalai — graziomis gėlių puokštelėmis. Pirmininkė Juozė Ivašauskienė perskaitė iš Putnamo atsiųstą seselės Paulės laišką, kuriame ji sveikino visus minėjimo dalyvius, primindama, kaip Pal. J. Matulaitis mylėjo Dievą, Bažnyčią ir Lietuvą. Nekaltai Pradėtosios M. Marijos seselių vardu ji dėkojo ir linkejo Viešpaties palaimos visiems jų rėmėjams.

Pirmininkė Juozė Ivašauskienė programą pratęsti pakvietė kun. Rimantą Gudelį, kuris vėl sugrįžo prie Pal. J. Matulaitis. Jis sakė, kad vyskui darė įtaką trys gyvenimo etapai. Pirmasis — caro okupacija, antrasis — Vilniaus okupacija, trečiasis — Lietuvos nuncijus.

Pal. J. Matulaitis atnaujino marijonų vienuolyną, kuris jau buvo beįsnykstantis. Jis sugebėjo suburti jaunų kunigų būrį, kurie būtų pasižavėję, kaip jis pats sakė, sužadinti kaip žvakė prie altoriaus. Caro valdžia persekiojo vienuolynus, todėl vienuoliai turėjo prisitaikyti prie Rusijos caro represijų sąlygų. Labai netipinis dalykas, kad kunigas be „koloratkos“ ir sutanos eitų į žmones ir tarp jų darbuotųsi. Ne vien vyrai vienuoliai, bet ir seselės vargdienešės caro laikais neturėjo abitų, nes jie buvo tiesiog pavojingi tuo laiku. Kad Pal. Jurgio dvasia gyva, liudija jo palikimas — gyvųjų jantys vienuolynai.

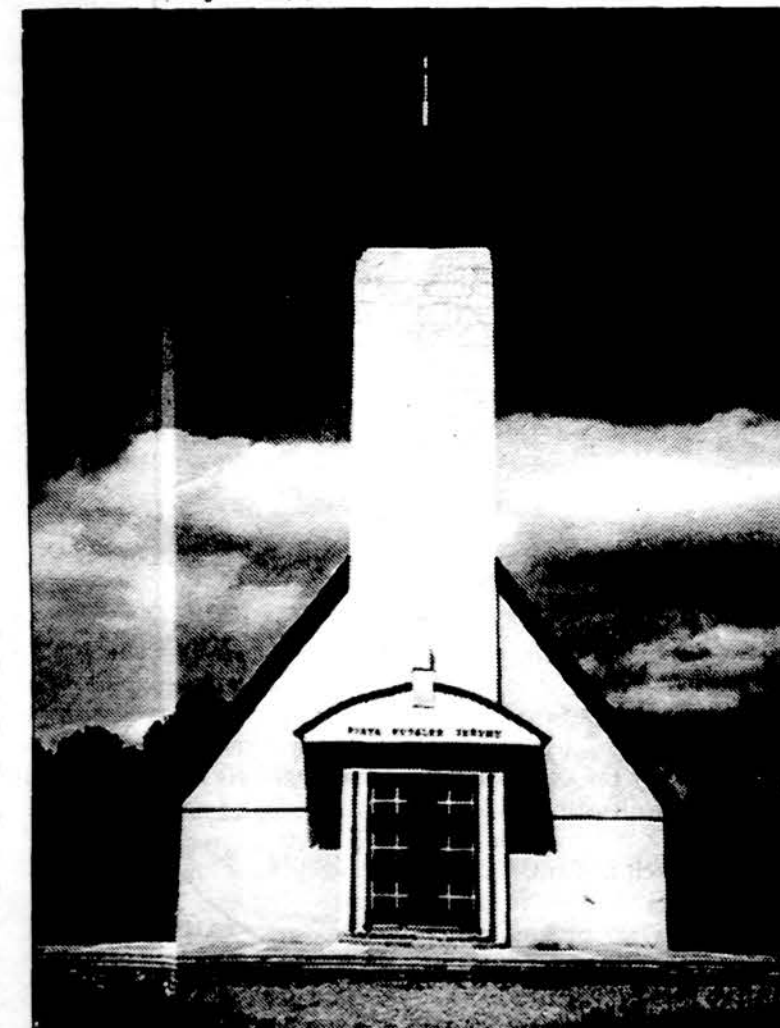
Kun. R. Gudelis sakė, kad Vilniaus okupacijos metais

Per Pal. J. Matulaitis minėjimą kalbėjo kun. Rimantas Gudelis

Pal. J. Matulaitis reikėjo daug išminties ir kantrybės, nes tuo metu vyravo tautinis mesianizmas, krikščionybė buvo tikrai lenkiška. Jam buvo sunku laviruoti tose sąlygose, ir dėl to jis daug kentėjo. Net kilo klausimas, kur „padėti“ J. Matulaitis, kad nesimaišytų, gal perkelti į Lenkiją, kur nėra lietuvių?.

Pasirašius konkordatą su Vatikanu, Pal. J. Matulaitis, atleistas iš Vilniaus vyskupijos pareigų, išvažiuoja į Romą ir palieka visas savo vyskupaivimo problemas. Jo susirašinėjimai su Vatikanu nuncijumi parodo, koks vyskupas J. Matulaitis buvo šventas ir realistas. Vatikanui išleidus bulę, buvo paskirti vyskupai M. Reinsys ir V. Borisevičius. J. Matulaitis pavyzdžiu, turime

Koplytėlė, pastatyta Pal. J. Matulaitis teviške netoli Marijampolės. Visos nuotr. Reginos Jautokaitės

lietuvių vyskupų ir kunigų, kurie labai atkakliai priešinosi nacizmui ir komunizmui. Mums kaip tik reikia tokių tvirtų ir užsiąngavusių vyskupų, kurie prisiderintų prie sąlygų kilnia dvasia ir naudingais sprendimais Lietuvai. Mes galime didžiulius, kad komunistiniais laikais turėjome tokių didžiulius. Kun. R. Gudelis savo mintis baigė, sakydamas — „melskimes, kad Pal. Jurgis Matulaitis būtų paskelbtas šventuoju“.

Aktorė Irena Leonavičiūtė perskaitė kelis eilėraščius, kuriuose atspindėjo Pal. J. Matulaitis dorybės — kilnus, pamaldus, daug kentėjęs, uolus lietuvis ir kartu prašymai, kad Palaimintasis padėtų ir užtartų, nes Jis yra mūsų globėjas, Lietuvos sūnus altoriaus garbėje.

Izabelė Stoncienė papasakojo, kaip ji, lankydama Lietuvą, gavo archyvinį dokumentą apie Pal. J. Matulaitis nuorašus. Juos galėjo kiekvienas peržiūrėti ir paskaityti. Rėmėjų sekretorė Valerija Čepaitienė pranešė, kad nuo praėjusio birželio mėnesio susirinkimo per tą trumpą laiką mirė še rėmėjai: a.a. Marija Galickienė, Feliksas Valaitis ir Kazimiera Laucienė.

Minėjimo dalyviai, pabendrauję prie vaišių stalo Ankl „Baltic“ kepyklos ir rėmėjų dosnumo dėka, išsiskirstė.

Saulė Jautokaitė

Aktorė Irena Leonavičiūtė skaitė poeziją apie Pal. J. Matulaitis.

Atslysta paminėti

„Trimitas“, 2000, birzelis. Leidžia Lietuvos šaulių sąjunga, Laisvės al. 34, LT-3000 Kaunas.

Tai jubiliejinis — 80-mečio numeris. Kpt. V. Sinkevičius kalba apie naują jaunųjų šaulių rengimo programą. Gausiai iliustruotose atverstiniuose puslapiuose užfiksuoja jaunųjų šaulių tautos ant Grauzikų kalno, kur po to vyko jaunųjų šaulių sąskrydis, momentai. Pokalbio, koks „Trimitas“ turėtų būti, tikslas buvo pabandyti išsiaiškinti, ką mano apie žurnalą skaitytojai, kaip jis pasikeitė nuo pirmųjų numerių. Mini interviu „Legionieriaus nuomonė“ Vaidotas Zinkevičius, tarnaujantis sveikatos šaulių legione Prancūzijoje, trumpam sugrįžęs į Kauną, atsako į keletą klausimų, kurių vienas buvo aktualia Lietuvos tema: žaliųjų protestų dėl kariuomenės užimamų miškų. „Tarnaudamas legione susidariau nuomone, jog miškus, kurie yra poligono teritorijoje, daug labiau užteršti turistai nei kareiviai. Juk miške išsirengę stovyklavietę kariai gerai žino, kad po jų turi nelikti jokio ženklo, kuris rodytų, kad jie ten buvo“, — sakė legionierius.

Pristatomos kelios šaulių kuopos, prisimenama Lietuvos valstybingumo šventė Perlojoje ir pateikiamos „Trimito“ buvusių redaktorių fotografijos.

Seimo nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto vyresnysis patarėjas A. Skaitys aiškina, kaip veikia „liustracijos“ įstatymas. „Asmenų, buvusių KGB informatoriais ir iki rugpjūčio 5 d. nesikreipusių į tarpžinybinę komisiją, laukia informacijos apie jų bendradarbiavimą paskelbimas. Asmenų nepripažinimas parodys, kad šie asmenys nėra pakankamai lojalūs ir patikimi valstybės atžvilgiu“, — sakė pareigūnas.

Tarp įvairių istorinių žinių yra ir ši: tarp Rainių kankinių buvo 37 šauliai (iš 76).

VERTYBIŲ PERKAINOJIMO METAS

„Naujasis židinys-Aidai“, 2000 m., birzelis. Tiražas 1,000 egz. Leidžia „Aidų“ leidykla, Universiteto 4, 2001, Vilnius; tel. (+207)967 2031; fax (+207)967 5721.

Vienas pajėgiausių šiuo metu Lietuvos kultūros žurnalų „Naujasis židinys-Aidai“ yra subūręs gausų įdomių ir turinčių ką pasakyti bendradarbių ir bendraminčių būrį. Nors žurnalas yra vadinamas religijos, kultūros ir visuomenės mėnraščiu, jis turėtų būti įdomus visiems, išskyrus gal tik kategoriškus ateistus, kuriuos paralyžiuoja vien jau pati „krikščioniško“ ar „katalikiško“ sąvoka.

Tarp autorių, kuriais žurnalas gali ne tik remtis, bet ir didžiulius, yra ir poetas intelektualas Jonas Juškaitis, birželio numerį atsakęs į redakcijos klausimus literatūros ir religijos tema. Ką J. Juškaitis berašytų, ką per Lietuvos radiją bekalbėtų, tai visada labai pamatuoti, taupūs ir

giliai išmąstyti žodžiai. Ne pirmą kartą čia poetas atsisakė kaip publicistas. Toks kalbėjimas šiandien ypač brangus, nes publicistika turtum ir išnyko iš mūsų apyvartos. Sovietiniais laikais, norėdami pridengti savo tikrąsias mintis, rašantieji buvo išmokę vadinamosios ezopinės kalbos. Publicistika buvo labai populiari ir tarp rašančiųjų, ir tarp skaitančiųjų. Šiandien galima rašyti nesilapstant, ir keista, nebūtinai noro kalbėti nuo savęs apie gyvenimą, valstybę, visuomenės reikišnius. Arba plika žurnalistika, arba beletristika. Senieji mąstytojai pasimetė, o naujų, matyt, dar nepriaugo.

J. Juškaitis publicistinius dalykus galima būtų leisti ir kaip aforizmų, sentencijų pavyzdžius. „Lietuvoje dar niekada tiek daug nebuvo Šventojo Rašto ir tiek daug negyvenimo pagal Šventąjį Raštą“. „Jeigu Dievas kalbos problema, nereikia, kad būtina ten yra Dievas“, — sako minėtame straipsnyje J. Juškaitis. Toks koncentruotas kalbėjimas eina iš poeto patirties.

Perskaicius birželio numerį, kyla noras kai ką apibendrinti: stiprėja krikščionišką pasaulėžiūrą remianti, intencinė žiniasklaida. Jau vien tą reikią „Matosios studijos“ radijas (vadovas kun. pranciškonas Julius Sasnauskas) ir žurnalas „Naujasis židinys-Aidai“ (redaktorius Saulius Drazdauskas).

Galimas dalykas, kad naujoji krikščionybė, kaip ir tautiškumo, misionierių karta ateis „iš viršaus“, ne iš apačios, ne iš liaudies, kaip įprasta buvo manyti, o subrendęs naujai inteligentių kartai, iš naujo permačius bei savo laikmečiui pritaikius nepaaišnintąsias vertybes.

Kadangi šiandien verčiau ma ir dėl politikos krizės, galima numanyti, kad tauta gyvena vertybių perkainojimo laikotarpiu. Jis nedėkingas, nes apsinuogina senatvę ir prasižiūša dar nesubrendusio žaunalo. Bet vis dėlto tai teikia vilties, nes žada tęstinumą. Taip pat atsargiai sutinkamas ir modernių krikščionių demokratų atsiradimas politikoje. Apklausos rodo, kad jie dar nėra populiarūs, kaip kol kas ir „Naujojo židinio-Aidų“ tiražas nėra didelis, bet jie yra, tie, kurie ryžosi išnešti krikščioniškuosius principus ir vertybes į būsimąjį taksantmetį.

Audronė V. Škiudaitė

Laisvalaikis

TEATRO IMPROVIZATORIUS K. NAKAS — ČIKAGOJE

Amerikoje išgarsėjęs teatro improvizatorius Kęstutis Nakas pasirodys savo paties vaidinime „My Heart, My President“, kur jis pažvelgs į dabartinę politinę sistemą ir artėjančius rinkimus. Vaidinimas vyks rugpjūčio 10-12 dienomis 8 val. ir rugpjūčio 13 d. 7 val. Lunar Cabaret, 2827 N. Lincoln (773-486-7767).

Saulius Šimoliūnas

773-585-9500

KVIEČIAME Į „DRAUGO“ GEGUŽINĘ, kuri vyks LIEPOS 30 D., SEKMADIENĮ, tėvų marijonų sodelyje. Pradžia — 11:30 val. r. šv. Mišiomis. Po jų — pietūs ir pramogos. Jei galite, praturtinkite mūsų laimėjimų skrynią, — atsilyginsime gera nuotaika.

Šokiai žaidimai Puiki muzika Garuojantys valgiai Doktorų patarimai Balionų dalybos

Garsūs laimėjimų traukimas Sveikatos patikrinimas Piešinių konkursas vaikams Knygų pardavimas ir malonūs susitikimai su draugais ir pažįstamais